Контрольный экземпляр

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советеи Министрий Советеи орган

(«СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 101 (4542). | ШИНАРДИ, 24 август, 1971 шу. | Мах 2 кап. | Газет арадувл 1923 шера денз

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ КОМИ ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТАГА КОМИ АВТОНОМНИ СОВЕТСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕСПУБЛИКА ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМАГА КОМИ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТАГА

Дезача денца — Коми Автономни Советски Социалистически Республика хьаяь шовзткъе итт шу дизарца республика болхлой, колхозхой, интеллигенци, берригa къахьегамхой дег тІара даькъала бувц Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, ССР Союза Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето.

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце социальни къамани Іазапах мукъадаьккхаь коми халкъ, дуккха къамаш дахача вай Даьхен дерригa халкъаш а санна, гІотта а даь, цун дог ураоттадаьд вахара социалистически эргалонаш яр духьа къовсам лоаттабара. Къаман пачхьалкхел кхьачад комашка, бокъонца бола шоай кхела даьй а хинна дІаоттаб уж. Коммунистически парте кулгалца боккхен сийлахьи исторически никъ хьабенаб Коми АССР къахьегамхоща. Революцена карагІдаьнараш шоай са ца кходеш лорадаьд цар граждански тІоми кхыча мехкий интервенции лаьттача шерашка, хьинаре къовсам лоаттабаьб цар Советски Іаьдал чІоагІдар духьа, Сийлахь-боккхача Даьй ехка тІема бирсача шерашка йоккха патриотизм, къонахчал, турпалал гойтай, дизза дакъа лаьцад социализм хьалъеча. Советски Іаьдала, шерашка, эрсийн Советски Союза кхычеи халкъаша хьарамле йоацаш вежарашха новкъостал дар бахьан долаш, пачхаха Россе юстара моттиг хинна коми халкъа край йоккха промышленни производство а механизированни юрта боахам а болаш йола чІоагГІа дегІаена социалистически республика а хинна дІаоттай. Республике керда хьаяьй энергетически, кІора, мехкдаьтта, газови, целлюлозно - каьхата промышленность, кхыдола доакъош. Колхозашеи, совхозашеи, дукхагІа хьа а доакхх. пачхаьалкхенга дІа а дохк дулх, шура, коаргІолаш, баьцадаараш. ТІа-тІа дукхагІа тоалу къахьегамхой вахара материальни хьал, толаме дегІаух халкъа образовании Іилмеи, литература а искусство а.

Коми АССР экономикеи культуреи тоаяро къагга тешал ду ленински къамий политика, советски общественни строй, вай сийлахь - йоккхача Даьхен халкъий доттагІал толара.

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачаш а еш, республикерча къахьегамхоша хьинаре къовсам лоаттабу общественни производства эффективность лакхъяр, экономика дегІаахара темпаш сихьяр духьа пятилетка хьалхарча шера заданеш ханал хьалха кхоачашъяр духьа.

Советски Союза Коммунистически парте, Центральни Комитето, ССР Союза Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето дег тІара даькъала бувц Коми АССР къахьегамхой республикана Октябрьски Революце орден яларца, дІахайкаду, партийни организаце кулгалца республикерча болхлоша, колхозхоша, интеллигенце коммунизм хьалъеча керда, доккхий толамаш доахаргдолгах шоаш чІоагГІа дог тийша хилар.

Даькъала хийла Коми Автономни Советски Социалистически Республика!

Даькъала хийла вай сийлахь-йоккха Даьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Даькъала хийла Советски Союза Коммунистически парти — еррига вай коталонаш яхара дог ураувттадери уж йоахилга вІаштІехьдоахари!

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ | СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

ГІИШЛОШЪЕРИЙ ДЕКХАРАШ

Іалаьмате бехктокхаме декхараш да ийслагІча пятилетка хьалхарча шера Нохч - ГІалгІайчен гІишлошъерашта хьалхашка латтараш. Кхоачам ба укх шера еррига капитальни вложеней боарам 260 миллион сом е 1970 шерачул 11 процент лакхагІа хургба аьлча. Промышленни объекташта нийсса хьал а даь эксплуатаце дІалала деза укх шера 178,6 эзар квадратни метр йола наха чубаха цІенош, 1600 моттиг йола берий учрежденеш, 5000 бера лаьрхІа школаш, кхыдола лоархІаме гІирсаш.

Республика гІишлошъеча организацеша шерра къовсам лоаттабу пятилетка хьалхарча шера программа толамца кхоачашъяра. Еррига республика хьанийцача капвложеней план 86 процентй гІишлошъяра - монтажни балхий план 84 процентй мара кхоачашъяь еце а соахк цу ханачул 14 процент дукхагІа лаьд укх шера хьалхарча 7 бетта подрядни балхаш, 9 процент тІакхийттаб капиталовложеней боарам. Хьалха латт «Грознефтехимремстрой», «Чечингсельстрой» трестийи «Чечингушводстрой» управленей коллективаш, кхыяраш. Царна хов гІишлош хьалъяра эггара аьттув бола юкъ шелал йоаца, екъа ха йолга. Цудухьа чІоагГІа теркам тІабахийтаб укхаза ахкани гуйрени замах бизза пайда эцара. Цар нийса вІаштІехьбаьккхаб гІишлошъерий къахьегам, бокъонца пайда эц техникахь, транспортах, материалех.

Цхьабакъда долаш да кхы тайпа гІулакхаш а. БІаргах саьрг кхийтача санна болх сихбе безача метте башха сагота боацачоагІа тесса лелабеш моттигаш а кІезига яц республике. Массаьхк организаце кхоачашъяьяц шоай ворхІ бетта планаш. Царна юкъе я Нохч - ГІалгІай гІишлошъеча управлене 3, 5, 8, 11 СМУш, «Старогрознефть» НГДУ СМУ, «Октябрьнефть» НГДУ СМУ, кхыяраш. Балхаш эсала лел цементни, Грозненски газчакхйоаккха, Вознесенски газобензинови заводаш, кхыяраш санна йола республикера лоархІамегІара объекташ хьалъеча. ТІехьадисад наха чубаха цІенош, берий учрежденеш, школаш, кхыйола объекташ хьаелга. Цун бахьан да дуккха гІишлош хьалъеча аккордно - премиальни система юкъехьолга тесса дитар, балхаш даьлала деза ханаш тІехьаяхар. Къаьстта эсала лел драматически театр, шера экран йола кинотеатр, цирк, лувча бассейн санна дола гІирсаш хьалдаь доахилга. Иштта эсала лел Грознерча къахьегамхошта чІоагГІа лоархІаме йола трамвайни троллейбусни паркаш хьалъяь йоахилга. Геттара во лел балхаш боахамашка шоай низаца хьалъеча объекташка а. Из ала доагІа къаьстта «Грознефть», «Грозвино» объединенешка, юрта боахама министерстве латтача гІулакхах.

Ахка чакхдоалаш латт. Биъ бутт мара бисабац шу чакхдала. ХІаьта укх шера план а тІайнца социалистически декхараш а кхоачашдара де дезараш дукха да. Цу юхейисача ханах бокъонпа пайда эца вІаштІехьдаьннараш котхургба шера тІехьара деноштх хьатІаэттача хана. Из кхета а деш ма могга сихде деза хІанз гІишлош хьалъелга массанахьа а. ЧІоагГІа лоархІаме да Іилман ларда тІа къахьегам вІаштІехьбаккхар, объекташ хьалъеш йолча коллективаша хІара денна ударно къахьегар, болхлошеи специалисташеи йиллача ханна гІишло хьалъяьяккхарах бола шоай бехктокхам кхетабар.

Къаьстта хьинаре оарцагІовла беза укх шера программа кхоачашъяра юрта боахама гІишлошъераш. Хьайбай продукце производство промышленни ларда тІа яккхарахи доакъара база тоаерахи дола декхараш кхоачашдарпа дувзаденна 40 миллион сом гаргга да укх шера колхозашкеи совхозашкеи гІишлош хьалъе хьожадаь ахча. Масаьхк промышленно - хьайбаш леладара комплекс, доакъар кийчлу цехаш, кхыйола объекташ а хьалъяь яьнна хила езаш. Юрташкарча гІишлошъерий сийлен декхар да шоай даь даха деза балхаш ханнахьа чакхдахара хьалъяь яха еза объекташ йиллача хана эксплуатаце дІаелар.

Шу чакхдалалехьа шоашта тІа дисa декхар тІера дІалаккха деза 7 бетта планаш кхоачаш ца еш йисача коллективаша. Планаш кхоачаш ца яра бахьан а ца лехаш берригa шоай низ тІабахийта оарцагІовла беза цу коллективай кулгалхой, специалисташ, партийни профсоюзни организацеш пачхаьалкхени къахьегамен дисциплина чІоагГІъяра, план кхоачапъярах бола прорабий, участкай начальникий бехктокхам лакхбара, гІишлошъяра балхашта Іилман ларда тІа кулгалдара.

Доккхийи бехктокхамен да хІанз республика гІишлошъерашта хьалхашка латта декхараш. Уж кхоачашдар эггара хьалха хІара болхло, специалист, кулгалхо шийи де дезар довзаш, тІалатта бехктокхам кхетабеш, тІадилла гІулакх дог а лазаш кхоачашдеш хиларах тийша да. Партийни профсоюзни организацей декхар да хІара болхлочоая специалистаи объект хьалъечара шийи моттиг йовза новкъостал дар, коллективе шерра социалистически яхь йоаржаяр.

ХІанз а тІехьаюсаш дуккха гІишлошъю организацеш хиларо хьахьокх кадрашкара доагГІача тайпара гІулакх хьадехаш ца хилар, кулгалдара стили методаши хила еззача боараме ца хилар. Дуккханахьа юкъейоалаяц сетевой график, къахьегамах мах тедара прогрессивни методаш.

МоллагГІа гІишло проектно - сметни документацегара йолаю халъе. Цхьабакъда из ханнахьа вІаштІехьа ца йоаккхаш, из бахьан долаш объект хьалъяра балхаш тІехьадувлаш моттигаш нийслу хІанз а. Цу тайпарча гІулакхашца машар хила йиш яц. Лакхбе беза ханнахьа проектно - сметни документаци вІаштІехьъяккхарах а из нийса оттаяь хилийтарах а бола заказчикийи проектни организацейи бехктокхам.

Къаьстта теркам тІабахийта беза гІишлош хьалъеча хІаман кхомбареи хьурмат дареи. Дешашта, хоаламболлаш къовсам лоаттабе беза хІамашта дерттІа доал ца дарпа, ложкъорашца, балхашка дІадолар совдахарца, материалаш йоаярца. Партийни организацеша заим бІарг кхаба беза цу гІулакхашка.

КПСС XXIV съезо чІоагГІа дегаш гІозлаьха болча гІишлошъераша, республика кхыча къахьегамхоша а санна, доккха декхараш тІайийцад. ГІишлош хьалъеча, гІишлон материалаш арахецача предприятешка шерра яьржай пятилетка хьалхарча шера заданеш ханал хьалха кхоачашъяра социалистически яхь. ДІахо де деаш дуккха балхаш да. Уж толамца чакхдахара хьинаре къахьега беза хІара гІишлошъеро. Берригa низ тІабахийта еррига объекташ ханнахьа яь яхара — иштта да хІанз республика гІишлошъерашта хьалхашка латта декхар.

БУРУВДЕТТАРИЙ ТОЛАМ

Ди тІехьа къахьегама овсарле лакхъеш къахьег МалгІабика буруветтара балхий управлене мастер Тюнаков Владимир керте латтача буруведеттача бригада. Вознесенски майда тІа 4,5 километр кІоаргача № 912 скважинана бурув тохаш я из. Чоалханерча хьалашка тохаш дола бурув 3060 метр ІокІоарг я даь 21 августе 10 ди ханал хьалха кхоачашйир цар борхІ бетта план.

* * *

Кхы а боккхагІа толам баьккхар МалгІабика бурувдеттара балхий управлене опыт йола мехкдаьтта тохка нов. Букин керте латтача № 910 йолча скважинана бурув тохача бригада. Бурув 1561 метрга кхоачалаьд цар. Планал 61 метр дукхагІа да из.

М. ЛЕВИН.

«Пятилетка ханал хьалха» яхача девизах къахьегаш я Грозненски ремонтно-механически завода коллектив. ВорхІ бетта планая совгІа 24 эзар сома маьха продукци арахийцай, цу юкъагІ къахьегама овсарле 111,5 процент кхоачашъяьй. Уж толамаш эша ца долийташ къахьега болхлой ханал хьалха кхоачашъе дага ба 8 бетта план а.

Завода коллективо довхача толамашта юкъа лоархІаме дакъа лоац шийи денна нормаш массаза тІехкхоачашъеча цхьоалагІча цеха токара-карусельщика Косенко Владимира. Болх цІенхаштташ динеи барах еннай цун коммунистически къахьегама ударник яха цІи. Ханна кьона вале а балха опыт йоккха йолаш ва Владимир.

СУРТА ТІА: болх беш ва Косенко Владимир.

И. Плиева сурт.

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКЦИ АЛСАМЪЯККХА

Кердача пятилетка укх ах шера вай республика хьайбаш леладераша дика лакхъяьй дулха, шурий, фуий, тхана производство. ТІехкхоачашъяьй из продукци пачхаьалкхенга йоххара планаш.

Вай республика хьайбаш леладераша укх ах шера даьха къахьегама толамаш РСФСР юртбоахама министерства шоллагІча аьчан премеца белгалдаьхад. Низ кхо ца беш къахьегаш ба республика колхозашкареи совхозашкареи хьайбаш леладераш укх ахкарча хана а. Иштта, дІадахача шераца нийсдича укх шера ялхайттлагГІча августе пачхаьалкхенга дехкад 21 процент дукхагІа дулх, шура — итт процент, фуаш — цхьайтта процент. Планал совгІа а долаш ханал дуккха хьалха кхоачашъяьй пачхаьалкхенга тха доххара план.

ХІанз кхы а дукха балхаш да хьайбаш леладерий де дезаш. Уж халонаш бувзам болаш я укх тІехххьарча хана лаьтвача дІайхача деноща. ХІанз тайп-тайпарча моттигашкара хоамаш хул йоаккхаш йола шура кІезиглу яхаш. Цунца цхьана лохлу пачхаьалкхенна дІалу шура а. Иштта дІахо гІулакх дІадоде йиш хургьяц республике гІолла пачхаьалкхенга шура йоххара шера план кхоачашъе. Цудухьа хьайбаш леладераша укх шоашта геттара хала йолча хана а производства лакхъяре йиш хулийтача еррига резерваех бизза пайда а боаккхаш лохъялийта йиш яц йоаккхаш йола шура.

Шура яккхарен из пачхаьалкхенга йоххарен планаши социалистически декхараши кхоачашдара дика ларда еллай. Наурски района боахамий хьайбаш леладераша. Пачхаьалкхенга шура йоххара план хІанзале 75 процент кхоачашъяьй цар. ДІадахача шераца нийсдича укх шера республике гІолла эггара лакхагІа хьокхам ба из. Ткъеста процент лакхъяьй Наурски района хьайбаш леладераша пачхаьалкхенга йохка шура.

Дика йохк пачхаьалкхенга шура Шелковской, Шаьла, Надтеречни, МалгІабика районашкарча боахамаша а. ХІаьта кхыча районашкарча боахамаша нийсдича хьайбаш леладара хьалаш цхьатарра доллашехь а 61 процент мара кхоачашъяьяц пачхаьалкхенга шура йоххара план Ачхой-Мартана района совхозашка.

ДІадахача шераца нийсдича дикка тІехьадисад укх шера пачхаьалкхенга шура йоххара Сунженски, Урус - Мартана районашкара боахамаш.

Шеко а йоацаш хІанз эттача Іалама хьалаша дукха новкъарлеяш ю хьайбаш леладерашта. Цхьабакъда, укх хала йолча хана а республика хьалха латтача фермай къахьегамхоша лохъялийтац доахангара йоаккха шура. Цудухьа боахамий кулгалхой декхарийла ба йолча торонех бизза пайда а эцаш, доахангара йоккха шура лох ца йолийташ болх вІаштІехьбаккха.

1971 шера 16 августе пачхаьалкхенга хьайбай продукци йоххара план кхоачашъярах йола СВОДКА

(План проценташка)

Районаш	Хьайбаш	Шура	Тха	Фуаш
Ачхой - Мартана	55	61	78	99,2
Ведана	51	—	107	59
Грозненски	36	64	75	101
Гудермесски	45	69	111	118
МалгІабика	49	73	141	92
Надтеречни	47	73	105	198
Наьсарен	38	62	104	109
Наурски	37	75	97	103
Цожай - Юрта	45	—	101	77
Советска	34	—	103	77
Сунженски	53	63	82	87
Урус - Мартана	51	63	70	86
Шаьла	59	71	85	133
Шелковской	58	71	126	106
г. Грозный	25	50	—	—
Республике гІолла	47	66	81	104

ГРОЗНЕ ЭЛЕКТРОТРАНСПОРТ

Вай Даьхен городашка бахача наха деш дола гІулакх тоадара боккха теркам тІабахийтаб КПСС XXIV-ча съезда решенеш тІа. ХІара города вахаре боккха лоархІам бола электротранспорт а ца хьоахаеш йитаяц цар тІа.

Транспорта дерригача тайпаша дІа-юха кхувлача нахах 60 процент нах кхоач Грозне электротранспортага. ИйслагІча пятилетке дикка лакхлургба цун лоархІам, хІана аьлча болх бе йолалургья троллейбус а. ТІаккха дерригача пассажирех 75 процент кхоачаргба царга.

Тха штате воацача корреспондента А. Шилова къамаьд хилар Грозне трамвайни управлене кертерча инженераца А. Э. Баташевца города электротранспорт ийслагІча пятилетке дегІайоагІаргхиларах лаьца

—Ахьмад Эльсултанович, малагІа толамаш даьха кердача пятилеткана накъаяхар трамвая управлене коллектив?

— Тха коллективо бархІлагІча пятилетка пассажираш дІа-юха кхувлара план кхоачашйир 1970 шера 4 ноябре. Цу хана дІа-юха вигар 329 миллион саг, планагІа лаьрхІа хинначул 9,9 миллион саг дукхагІа а вугаш. 1970 шера план 28 декабре кхоачашйир 100,9 процент. 1971 шера 1 январь гІаьдлоачаш Грозне дар 71 километр трамвайни наькъаш. Цу накъашка дийнахь — бус юккъера лаьрхІача лелаш яр 140 вагон.

ХІаьта мишта дегІайоагІаргья городской электротанспорт 1971—1975 шерашка?

— ИйслагІча пятилетке чІоагГІа тоабе лаьрхІаб вай города трамвайни боахам. Цунга дІадохийтаргда 11 миллион сом. Цу хана 49 километр трамвайния 30 километр троллейбусни никъ билла лерхІ. Из хургба 1932 шера денз тахханалца Грозне билла болча наькъал бІаьхагІа.

— Ахьмад Эльсултанович, маца а мича а доххарда уж наькъаш?

— Укх шера хьалъяь йоаккхаргья Заводской районера шоллагІа трамвайни депо. Из хьалъяьяккхара 900 эзар сом кхы гІа дІагІоргда. Депо хьалъер «Грознефтехимзаводаш» яхача объединене № 1 йола гІишлошъю —монтажни управлени я. Со теш йиллача хана цо из предприяти хьалъяь йоаккхаргхиларах.

Кирова цІерагІча поселке хьалводача буллаш ба кхо километр бІаьха трамвайни никъ. Цунга дІагІоргда 370 эзар сом. Из буллаш е Наькъаш — тІаьш дехка управлени. 1971 шера билла баккха, болх бе болабалийта лерхІ из никъ.

1972 шера билла баккха а болх бе болабалийта а лерхІ пхьоалагІча микрорайонера Консервни заводе бода 5 километр бІаьха трамвайни шолха никъ. Из билла баьлча микрорайон Консервни заводе гІолла городаца ювзаенна хургья. Из никъ билларга дІагІоргда 670 эзар сом. Из болх а Наькъаш - тІаьш дехкача Управлене беогба.

ЧІоагГІа хала да Октябрьски районе бахача наха дІа-юха баха. Къаьстта 56 участке бахачарна, хІана аьлча 30 участке бода цхьалха никъ мара бац цига. Цудухьа 1972 шера цига билла бакха лерхІ ши километр бІаьха шоллагІа никъ.

Маьшиннаькъа вокзалера центральни рынке кхаччалца цхьалха никъ мара бац. Цо хьовзамаш ду пассажирашта болхача ханнахьа дІаккхачара. Из къаьстта Іаткъ тІабоагІача наха. Цудухьа хьатІадоагІача шера планагІа Мира улицагІа гІолла шолха никъ билла лерхІ. ХІаьта базартІара Орджаникидзе проспекте гІолла бода никъ дІабоаккхаргба, хІана аьлча цига гІолла троллейбус аха еза микрорайонера вокзале кхоачаш.

ХІанз аэропорте ухаш автобус мара яц. Из бахьан долаш низкъала да цига дІа-юха ваха. ИйслагІча пятилетке аэропорте кхоачаш шолха трамвайни никъ булларгба. Из билла лерхІ 1973 шера, аэропорте бода никъ билла баьлча, из трамвайни линеца Катаяма поселках дІатоха лерхІ 1974 шера.

1973 шера «Минуткера» Мичурина поселке бода трамвайни никъ булларгба.

1974 шера Черноречье поселок химически комбинатаца ювзаш никъ булларгба, из дІахо хьоргба Кирпичний завода юхе датІех а баьккха. Алды яхача станцена юхе юллача путепроводага гІолла трамвайни линех дІа а тохаш.

ГНПЗ - эгара химкомбинате бода шолха трамвайни никъ нисбаргба 1975 шера. Заводской районера Кирпичний завод Андреевски аьле чу гІолла Нефтемаслозавода депарафинизаце цехаца ювзаргья трамвайни линеца.

Ленина цІерагІча улицагІара трамвайни никъ, Партизански улицагара дена Пионерски улицага дхаччалца хьа а баьккха, А. Шерипова улицагІа билла лерхІ. Цо парагІата йоаккхарцья Ленина цІерагІа йола улица.

Де дезараш иштта дукха балхаш да. Царга дІагІоргда 5 миллион сом совгІа ахча. Цунна дІатоха деза Консервни завод йолча туллача аьшкбетона тІаьх дІагІоргдола кхы цхьа миллион сом а.

Фу де лерхІ Грозне троллейбус йиллара даькъе?

— Города транспорта эггара перспективнех дарех цхьа тайпа да троллейбус. Электротранспорта хозагІа дола тайпа да из. Цо автобусаша санна фо бІехдац улицашка наькъаш дехка дезац.

ХІанз микрорайоне хьалъе йолаяьй 100 машенана лаьрхІа йола троллейбусни депо. Из хьалъяьяргья 1975 шера. Цунга дІагІоргда 1,6 миллион сом. 1973 шера микрорайонера дена машеннаькъа вокзале кхаччалца бода 10 километр троллейбусни никъ билла лерхІ. 1974 шу чакхдоалаш Ленина цІерагІча улицагІа гІолла машеннаькъа вокзале бода троллейбусни 20 километр никъ булларгба. Цу линеша микрорайон ювзаргья городацеи Заводской районацеи.

Уж дерригa наькъаш дехка даьлча дикка тоалургда пассажираш дІа - юха кхувлаш Грозне бахача наха деш дола гІулакх.

— Кхы фу лерхІ укх пятилетке бахача наха электротранспортаца деш дола гІулакх тоадара?

— 1971 шера денз 1975 шерага кхаччалца йолча хана хьалъергья 1800 киловатт мощность йола пхи выпрямительни тяговой подстанци: 1972 шера дена Черноречье поселке, Консервни заводе, Кирова цІерагІча поселке, Октябрьски района 56 участке хьалъе йолаергья диспетчерски станцеш. Цар йиш хулийтаргья транспорт дикагІа лелийта а пассажирашта тоалашагІа гІулакх де а. ИйслагІча пятилетке Грозне хьалъергья транспорта дерригача тайпашта лаьрхІа йола уж дикагІа лелийтара духьа централни диспетчерски.

ХІаьа шера хозагІа а хул тоа а ду вай Грозный — Нохч-ГІалгІайчен столица, дуица тоалу цу чу бахача къахьегамхошта электротранспортаца деш дола гІулакх а.

МЕХКДАЬТТА ДОЙТАРГДАЦ

Хьалкхебаьбар аьнна хьувкъам хилац, из шийи ханнахьа чу ца беча, оал ахархоша. Иштта ала йиш я тха а. Нагахьа санна ца дойташ Даьхен резервуарашка чу ца доттe, хьадаьккхадар аьнна мехкдаьтта хилар цох.

Из бехктокхаме декхар кхоачашдеш я тха мехкдаьтта дІаувза станци а. Карабулаке мел доаккха «Іаьржа дошув» тха кулгех чакх а дулаш из чакхдоахача предприятешка дІаухийт.

ХьалхагІа цех оалар хІанз аз ювцача тха станцех. Хьинаенна шун функцеш а декхараш а. Оаха Іунал деш я Карабулакера Грозне кхаччалца лаьттан кІал гІолла йода лини. Доккха де хул кІезига дукха а из ехача, Цу сахьате низ бола кІеж хьаара тох, дукха мехкдаьтта дов, хІаьта наькха, колхоза бешамашта кхашта юхе из нийслой ховш ма дий цох фу хул.

Из санна хатар хилча цу сахьате оарцагІъяла кийча я аварийни бригада Минотаж, секундаш дукха я из хиннача хана цІи йоаеча пожарникашта санна. Дукха ха йоаццаш, 20-ча километре нийккхар лини. 10—12 мм мара шера а яцар из нийккха моттиг, бакъда, урагІийитта кІеж-м 13—14 метрага дІакхоачаш яр (боккха ба гурбаш чура низ). Чоалхане болх ба цига сварка елга. Геттара говза хила деза цох тоха кулгаш. Из говзал йолаш тха бригаде дукха я ба. 15 минот мара эшаззар газосварщикашта Шапкий Александраи Овсянников Александраи из авари дІаяккха.

ХІаьта а цу миноташка а дукха даьтта дов Лораша оал: дарба дайтачул дуккха аттагІа да из дазар ца хилийта. Цу тайпара вІаштІехьбакха гІерт тхоай болх тхо а. ДукхагІа долча даькъе турбашта изоляци еш. Цул совгІа шийлача хана хул авареш. ХІана аьлча мехкдаьттацара парафин, шийлача аьшках дІахьоккхалушше чІоагІ а дале дІатІалат. ТІаккха аьшк мукхдая долалу. Цхьа юкъ ма яьлинге а кІеззига сов низ тІабахача цу меттера чьннаахa йолалу турба, юххера а эккх.

Цудухьа мехкдаьтта дІаухь турбаш шел ца ялийтар — лоархІаме декхар. Цудухьа Іай хала хул ханнахьа кийчо а ца еш ваьгІача мел зе доал хов тхона.

ДІаьхача ахкан кулг аІашка ца дуллаш къахьегаш да тхо цу турбашта изоляци еш. Цул совгІа кагий аьта хьамча а эду оаха цунца. Цо дикагІа чулоац йІовхал. Из болх беш я Тагиева Кюре кулгалду бригада.

Цул совгІа турбашта юхе гІолла хІанз керда яьннача методах кодови защита а ю оаха. Электрически ток чакх а яьккха турбашта улув гІолла сома аьшкасаьрг биллача турбаштеи цу аьшкасаьрган юкъерча зарядаша кодови процесс йолаю. ЙІовхал хьа а телэш. Из йІовхал я тхоца эшар. Цу тайпара защита яь яьннай 15 километра. Из болх дІахо а беш ба.

Р. МАГОМЕДОВ.

Карабулака мехкдаьтта дІаувзача станце аварийни бригада мастер.

ЛОРАЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДОАЛАХЬЕ

Социалистически доалахье лораяри Iоаяри — советски наьха дезагIа дола декхар.

Ленински васкеташ кхоачаш а деш, парте, дерригача советски халкъо дегIа а кхувл эргайоахаш тоа а ю социалистически общественни отношенеш, чIоагIъю социалистически доалахье.

Вай мехкара дIадаьхад хьалха зуламаш дайташ хинна укх тайпара социальни бахьанаш: саго сага эксплуатаци яр, хьабе болх ца хилар, къел. Шийна вахара эшача хIамашца кхоачамбе йиш я хIара советски сагага хьаьналча къахьегамца. Цхьаболча нахага материальни торо ца хилар лечкъаяйтац социалистически доалахье, общества чотах бIаьхий хила, шийна дукхагIа чутоккае безам хиларо лечкъаяйт. Судебни практике нийслац материальни торо йоацаш висарах саго социалистически доалахьенах катеха моттиг.

МалгIабика районерча «Кавказ» колхоза агрономалла болх беш хиннача, 1928 шера ваьча, В. А. Савицкен цу колхозе шофералла болх беш хиннача, 1940 шера ваьча, С. М. Аушевен 1970 шера 7 октябре 23 сахьат даьлча, хьалххагIе а шоайла барта а баха, «Кавказ» колхоза складера лочкъадаь 692 сома маьха 3460 килограмм кIа дихьад ГАЗ-57 74—27 ЧИВ яхача автомашенаца.

МалгIабика города халкъа судо В. А. Савицкийн С. М. Аушеви бехке а баь лийца боахкаш колоне яккха суд яьй — В. А. Савицкена 5 шуи С. М. Аушевна 4 шуи.

Зуламаш къаьстта дукхагIа ду малараш тIехдоахача наха.

Советски райбольнице дезинфекторалла болх беш хинна, 1930 шера ваь, С. Р. Исламов сайрийна 6 сахьат даьннача хана Советски районерча Советское яхача юрта павильоне буфетчица Ахмадова чухьа йоацилга а хайна, менна хиларах чу а ийккха, цига шийна нийсденна 29 сомя 64 кепиги йиса дIавахав.

Советски района халкъа судо Исламов бехке а лаьрхIа, цабахта яккха 2 шу ха техай цунна.

ХьалхагIа шозза суд яь хиннача, 1932 шера ваьча Г. С. Акопове 1971 шера 14 апреле сайрийна 7 сахьат даьннача хана гор. Грозне Ленина улицагIа № 26 ягIача «Спутник» яхача № 9 йолча тика чура 24 метр «Шотландка» яхача кIала туп лочкъаяьй 25 сомен 50 кепиген маьха: Г. С. Акопова ше бехке хилара мукIарал а даь, лийцад, хьалхагIа менна хиннача ший кхы а къаракъ мала дог эттадар, цхьабакъда, ахча а доацаш висача хIама лочкъае лаьрхIар ше, яхаш. Цхьабакъда, кIада туп а йица воддача хана продавеца лаьцав из.

Гор. Грознерча Ленински района халкъа судо Г. С. Акопов бехке а лаьрхIа, лира режим йолча колонке яккха 6 бутт ха техар цунна.

Харцахьа даь цхьаккха хIама, моллагIча тайпара теха а социалистически доалахьенах катохар хьагуча ца довккхаш дита а хIаьта цунна бехке бараш таIазар ца деш кIалхарбовлийта а мегаргбац.

Социалистически доалахье лечкъаераша цIенхаштта зулам ду коммунизм хьалъяра хьашташта. Цудухьа социалистически доалахье лораяр массаза а хиннал, хIанз а да Советски пачхаьалкхен лоархIамегIарча декхарех цаI.

Цу гIулакха мах баь варгвоацаш боккха пайда бу халкъа тIахьожама органаша. Цар шоай группаш я предприятешка, учреждененшка, гIишлонашка, совхозашка, колхозашка. Кхоачамбоацараш хьагучадаха, пачхаьалкхени бохамен аппарата ерригача звеньяьй болх тоабелга вIаштIехьдаккха, цу органашта новкъостал дар хIара советски сага, эггара хьалхарча аргIанна коммунистийи комсомольцийи общественни декхар.

Ерригача предприятешка, гIишлонашка, совхозашка, колхозашка, кхычахьа социалистически доалахье тешшаме лораяра лаьрхIа хьожаш хьахаржа беза балха ашаш бола нах, къаьстта а материальни бехктокхамца дувзаденнача гIулакхаш, тIа бахийта лаьрхIараш, хIаьта цу гIулакхаш тIа бахийта цхьаккха дича а мегаргбац пачхаьалкхен е общественни хIамаш лочкъаярах судаш яь бола нах.

Республикански халкъа тIахьожама Комитето 1970 шера 29 сентябре шийгарча гIулакха тIара дIаваьккхар Нохч - ГIалгIай АССР юрта боахама министерства ПМК начальник нов. У. М. Талаев пачхаьалкхен дисциплина телхаярах, цIаккха а производственни планаш кхоачаш ца ярах, пачхаьалкхен отчеташ тIа доацараш яздарахи харцахьа увттаярахи, гIишлой материалехи ахчахи Iагьюарташ ярах.

1970 шера феврале МалгIабика районерча «Ингушский» шурийдулха совхоза хьайбай боахамера гIулакхаш тахка а техка, республикански халкъа тIахьожама Комитето 3 бетта алапи миссел ахча такха тIадожадаьд совхоза директора нов. А. Г. Гетагажевна доал во дарахи пачхаьалкхенга хьайбай продукташ йохкара план юкъагIъяккхарахи. 1969 шера 337000 сома зе дар бахьан долаш.

Балхара дIаваьккхар цу совхоза керттера зоотехник нов. К. К. Хамхоев. Партийни наькъана бехк баьб керттерча ветеринарни лора нов. М. А. Корнгоева.

Iалаьмате боккхача лоархIаме да контрольно - ревизионни болх нийса вIаштIехьбаккхар, планагIа а планагIа йоацаш а цIена ревизеш яр.

Юхейисача материалийн дIаоттайнза йисача оборудованен хьакъехьара отчетни даннеш нийса йий хьожаш хиннача республикерча халкъа тIахьожама органаша хьагучадаьккхад материальни ресурсашта перепись яра гIулакх къаьст - къаьстача кулгалхошта цхьаккха бехктокхам ца хеташ леладаь хилар.

Масала, Наьсарерча трикотажни фабрике перепись йолаялале хьалхагIа кийчо еш мероприятеш чакхъяьхаиц материалий дIаоттаянза йолча оборудоване учет нийсъяра. 1970 шера 1 январага кхаччалца фабрика инвентаризаци яьиц, харц отчетность еннай Нохч-ГIалгIай АССР ЦСУ-на. Из бахьан учета юкъе ца бохийташ къайлабихьаб 2900 метр установочни провод, 200 квадратни метр тхов тIа детта кIув хьекха кхахат, 3600 условни шифер, 580 килограмм винипластови турбаш, 28 тонн металлически (катанни сварнойи) турбаш, дIаоттаянза йола массехк оборудовани.

Нажай - Юрта районерча Калинина цIерагIча колхозе районни халкъа тIахьожама комитето ца доагIаш нарядаш тIа ядаь гучадаьккхад 19592 сом. «Чечингсельстрой» треста ПМК-557 прораб Шоипов балхара дIаваьккхав, халкъа судо 2 шу суд яьй цунна.

Социалистически доалахьенна кагий лечкъораш дарца лоаттабеча къовсаме дикка лоархIаме хила езаш я новкъостий судаш. Социалистически доалахьенна кагий лечкъораш дарах долча дешаех новкъостий судаша массаза а бехке бараш декхарийла бе безa цар даь материальни зе дизза хьатакха.

Социалистически доалахьенна кагий лечкъораш дарца дувзаденнача 1169 дешага хьежай 1970 шера фабрично - заводскойи предприятеи, учреждении, организацей моттигереи комитеташ.

Грозненски химически комбинатерча новкъостий судо 1970 шера дийцар 6 метр бельтинг нийца воддача лаьца бехке веш хиннача транспортно - хозяйственни цеха шофера Ю. С. Емеца доп. Цеха новкъостий судо Ю. С. Емец бехке а лаьрхIа, общественни выговор бир цунна.

КПСС XXIII съезда цIерагIча Грозненски крекинг - завода новкъостий судо техкар социалистически доалахьенна кагий лочкъор дарах йола материал. 55 килограмм хулаш йола алюмине листаш лочкъаяь водаш лаьцав № 1 йолча цеха болхло Б. Я. Величко, хIаьта листаш хьа а яьха, цеха складе дIачуеннай. Новкъостий судо пачхаьалкхенна такха 30 сом гIод техар Б. Я. Величкона.

Шерра коммунизм хьалъеча юкъагIа дикка лакхлу социалистически доалахье лораяра, къахьегамцен общественни доалахьенцен коммунистически гIулакх хургдолча уйланца нах хьалкхебара даькъера юртийи поселкайи Советий депутатски постий а профсоюзийи комсомолеи лоархIам.

КПСС XXIV съезде белгалдаьхад, законности правопорядоки чIоагIъяр — пачхаьалкхен органий гIулакх хинна ца Iеш, партийни, профсоюзни, комсомольски организацей гIулакх хилар. Ший дагахьа къоабал а еш права, законий сий деш хила веза хIара советски саг. Лакхерча гIулакхаш тIа бола нах хIаьта а декхарийла ба из де. хIаьта цхьанна а тайпара закона тIера валар е цунна гадоахарг юстара вала гIертар, моллагIа бахьанаш уттадой а, магийта йиш йолаш дац.

Эггара дикагIа халкъо ше лораергвя социалистически доалахье. Нагахьа санна берригача советски наха тайп-тайпарча общественни организацешка гIолла пачхаьалкхени общественнии социалистически доалахье лораеча хьинаре дакъа лоацаш хуле, тоъал вIаштIехьдаргда вай доал доацаш, хIамаи хьурмат ца деш, халкъа имущество лечкъаеш йола моттигаш дIаяха.

Советски Союза Коммунистически парте XXIV съезда КПСС ЦК Отчетни доклад еш ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева белгалдаьккхар: «Вай лерхIар — советски наьха вахар кхы а дикагIа, кхы а хозагIа, кхы а ираз долашагIа хилийтар. Хьинарей дог айденнеи къахьега, дерригa творчески низаш дIа а телаш къахьега накъадолх вай кердача шерашта. Вайна — хьал-торо лакхъярен празагеи, сийрдача коммунистически кхоаненга бода алхха цхьа никъ ба из».

Ю. АПРЫШКО,
Нохч-ГIалгIай АССР юстице министерства консультант.

ХЬАЛКХЕБУ ТУРПАЛАШ

Вай Даьхен дIаяха турпал зама — из ба вай вахар, вай гIулакхаш хьаллоаттадеш бола лакъаргболца хьаст, цо нийса лостаи тел вай таханарча гIулакхашта. Вай мехка истори дIаьхий да революционийни тIемен традицешца.

Iалаьмат» боккха кхетама низ боалл революционни, тIема, къахьегама традицеех. Цунца дувзаденна ВЛКСМ МалгIабика горкомо чIоагIа уйла тIайохийт тIема-патриотически кхетам балара балха, граждански Даьй-мехкен тIемашка дакъа лаьцарашца вIашагIбеттабалара, байна турпалаш дIабехка боахка моттигаш хьалахара, цар гаргарча нахаца каьхаташка гIолла бувзам лоаттабара, «ТIема сийлен» музеии кхаяра.

Хургбола турпалаш хьалкхебулургбоац, нагахьа санна дIаяхата хапара турпалаш дагабоагIаш ца хилча. ДIахьалхашкахьа ахарал совгIа, цхьан минота юхасаца, хьабенача наькъага юхахьажа, из ц икъ бахьан долаш шоай синош дIаденнараш дагабоха ха а деза. Къонача тIехьено дайнаиц вай даьйи поанойи ла йийза хало. Даьшеи даьлаьшеи селлара беза мах луш яьккхача коталои лоархIам къонача наха дIабовзийта гIерт ВЛКСМ горком ший балха тIа.

Даьй-мехка тIема шерашка тха город лорвеш хиннай 317 стрелкови дивизи. Кагийча наьха безам хилар цу дивизе тIемахошца вIашагIкхета. Сунженски МалгIабикен комсомольцийи кагирхойи инициативагIа 1970 шера кагирхой поход йолайир дивизе тIема сийлен моттигашка гIолла. Дивизе ший тIема никъ хьаболабаьча юххьанцарча тIема рубежий белгалагIа йолча моттигашка хилар кагий нахи мехкарийи. Цу походе дакъа лаьцар дивизе тIемахошеи гор. МалгIабик лораяьрашеи — нн. В. С. Григоряна, В. А. Кузнецова, В. П. Шевченкос, З. П. Бузоверова, М. С. Пушинас, дукхача кхычар. Телеграмма кхаьчар 317 дивизе командир хиннача хIана отставкера полковник волча нов. Журдиенкогарен дивизе политотдела начальник хиннача нов. Цирмниломагарен. Цар яздур: «Даькъала буву ояха Кавказ лораьча бирсача деношка турпалал гойтача тIемахоех лаьттача 317 стрелкови дивизе моттигашка гIолла, цуч леррагIа поход ейта вIаштIехьдаьккха комсомольцаши кагирхойи. Цу дикача патриотически гIулакха тIа шун аьттув балар дег тIара лов тхона». Хьалха дивизеца хинна тIемахой школашкарча «ТIема сийлен» музеешка хилар, музейна совгIата шоай фотографеш, цу ханара газеташ, кхыдола совгIаташ дитар цар. Гурахь района комсомольцашеи кагирхошеи поход дIахоергья. 317 дивизе баьча наькъагIа лела гор. Прохладне, Ставропольски крае гIоргба уж.

Чешски патриота Юлиус Фучика яздаьд: «Шераш йоаца турпалаш бацар, хIаране ши-ший цIи а йолаш, шоай сибат, шоай дагалаттараш, шоай сатувсараш а долаш бола нах бар. ТIем тIа лийсараш доттагIий, гаргара нах, шоаш шоашта санна кхоачара хилба шун». Шераш йоаца турпалаш ца хилийтар дукхa, вай яраз бахьан долаш къовсам лоаттабаьи венчеи вола хIара саг цIаккха а вицлургвоацаш дег чу лоаттавар дукхa тха районерча кагийча нахеи мехкарашеи дош деннад тIем тIа болбаьча турпалий цIераш хьалаха аьнна. Зизаш тIадалда цун боарза тIа, цун цIи тIа а йолаш табличка латтийла цига. Из деша ваьгIача школе хьалъуллаш хилда цун портрет. Шоашта веза волча сага карагIдаьнна хIамаш малагIаш да ховлза цун гаргарча наха, хьехархошта, новкъосташта.

№ 6 йолча юкъерча школерча турпалий лераш лехараша каьхаташ дIа-хьа а кхухьийташ бувзамаш тессад тха город лораяьрашца. 317 дивизерча тIемахошa кийча а яь болх беш я «ТIема сийле» яха школьни музей. Долакоарча № 7 йолча юкъерча школа комсомольцашеи дешархошеи байнача тIемахошта аьнна обелиск егIай юртара тIем тIа а баха цIа ца боагIаш бисача къонгийи мехкарийи цIераш тIа а язъяь. Цу езача моттиге торжественни собранех хул, цига дIател комсомольски билеташ, пионералла дIачу яйбу.

№ 1 йолча юкъерча школа дешархоша школа коа обелиск егIай цига деша ваьгIача 1942 шера тIадилла гIулакх кхоачашдеш тIем тIа вийнача къонача разведчика Мордвинов Володяна. Пионер - разведчика вахарах йола материал гулйир, цу школерча комсомольски организаце инициативагIа пионерски организаце 50 шу дузаш районеи республикаи пионераша копилка хьайийллай В. Мордвиновна 1972 шера памятник догIара.

Кагирхошта тIема - патриотически кхетам балара боккха болх чакхбоах г. МалгIабикерча пионерийи школьникийи Цено. Цига я «ТIема сийлен» музей, шоай разделаш а йолаш кийчъяь стендаш. Масала, хьалхарча разделаца да тха город йоаккхаш Сийлахь-боккхача Даьй - мехка тIем тIа байнача малгобекций сурташ. Цига хьалъуллд бозбаьча тIемахошта дегIа памятникаш дагIа моттигаш белгалъяь дола тха района карта.

ШоллагIча разделе да кIалгIолла язъяь шоай цIераш а йолаш дола тха город лораяьрий, хIанз вай Даьхен массе миIинге бахаш барий сурташ; кхоалагIча разделе я 9 май дездеш хиннача, тха город лораяьращца памятника юххе вIашагIкхетарах йола фотоматериал, кхыраш. IV раздел — тIема ха дагаяйташ йола хIамаш я цига: бера кхувса гранаташ, пулеметий дискаш, каскаш, тха город къувсаш баьча тIем тIа лийлхача пхорчий гаргаш.

Музее хул вай республикера кагирхой, дешархой хинна ца Iеш, лоаллахарча республикашкара бараш а. Махачкалера тха город лораеш хиннача М. Кушнаренкоца комсомольцаши кагирхойи баьхкабар. Къилбаседа - ХIирий АССР Кизляр яхача городера кагийнах саьхкабар Габулова Зояй йоккхагIйолча йиший — Л. И. Габуловаца. Зоя МалгIабик йоаккхаш йийнай.

МалгIабике дукха бах Даьй-мехка тIем тIа дакъа лаьца нах. Цар кагирхошта хьалхашка къамаьлаш ду. Царех ба нн. М. С. Пушина, И. Г. Бравэрский, Т. Д. Коштоев, М. Булгучев, дуккха кхыбараш.

Дика традицеш дIайолаенай районе: Советски Эскаре гIулакх де болхараш накъабоах, царца каьхаташ дIа-хьа кхухьийташ бувзам лоаттабу, тхоайцигара бахачар эскаре гIулакх миштa ду дувц районни газета тIа.

Эскаре болхараш накъабаха вIашагIкхет байнача тIемахошта дегIача памятника хьалхашка. Митинг хьаелл КПСС горкома хьалхарча секретара нов. Д. П. Санькос. Къамаьлаш ду тIем тIа дакъа лоацаш хиннараша, эскаре болхарий даьша-нoаноша, комсомольски болхлоша. Советски Эскаре гIулакх деш бараша. Декхар тIадуал царна цIена, тешаме гIулакх дара. Даьй-мехка тIема шерашка малгобенцех бенна хинна партен халкъеи тешам боа ца бара. Къамаьлаш ду эскаре болхараша, цига гулбеннараштa дош лу цар шоаш гIулакх цIена дергхиларах. Комсомольски организаце секретара ший комсомольцаштеи кагирхоштеи декхараш тIадохк, совгIаташ лу.

Кагирхошта кхетам балара формаши методаши бе-бе я: тIемен къахьегамен сийлен моттигашка гIолла походаш яр, гIемашка дакъе лоацаш хиннаращца вIашагIкхетар, гор. МалгIабик мукъаяккхара. Коталоч денна хетаяь митингаш яр. «Зарница» яха тIемаспортивни ловзар. «Советски Эскаре болхараш накъабахар» «ТIема сийлен» штабаш вIашагIъеккар, тха город бахьай долаш лаьттача тIем тIа дакъа лаьцарашца каьхаташ дIа-хьа ухийташ бувзамаш лоаттадар, кхыраш.

Уж ерригa формаш чулаца гIерт комсомола городской комитет. ХIара къона саг хьашт долча минота Даьхе лорае дIаотта кийча хургволаш, тIем гIара цIа ца боагIаш бисараш, дIахо кхы цIаккха а цIабоагIарбоацараш дагакхоабаргболаш хьалкхебе.

М. ЦУРОЕВА,
ВЛКСМ МалгIабика горкома хьалхара секретарь.

Айденнача хьинарца

НийслагIча пятилетка хьалхарен парте XXIV съездо шийн болх дIабихьаи шу хиларагIа къаьстта белгала да ер шу тха база болхлошта. Цудухьа хьалхашка латта доккхий декхараш толамца кхоачашдара вахте эттача цар лакха хьокхамаш доах.

Иштта тонно-километрашца лаьрхIача бархI бетта план август бетта 18 дийнахь тIехкхоачашъяьй. Проценташца лаьрхIача из хул 102,3 процент. Планал совгIа 2,4 эзар тонн беза мухь дIабихьаб. Бутт бовлехьа кхы тIа а 500 тонн мухь дIахьоргба. Массанел овсaрегIа къахьегаш я Елисанов Георгий Георгиевич керте латта № 1 йола автоколонна. Колонне меттел объединене а шоай цIераш дIайовзийтай ударно къахьегача водителаша нн. Бабаяна, Винда, кхыбараша. Массанел лакхагIа хьокхамаш даьхад цар.

Т. ГУДИМА,
№ 7 йолча специализировании треста монтажни управлене автобаза экономист.

• • •

КЕРДА СКВАЖИНА

Селхан, 23 августе Грозненски бурувдеттара балхий управлене Э. С. Басин керте латтача № 1 йолча РИДС Эльдаровски майдерча № 69 йолча скважине мехкдаьтта кIеж техай. 3897 метр кIоаргача скважинера 15 миллиметр йолча штуцерах дийнахьи буси хьадоаккха мехкдаьтта 130 тонн я. Из кхоалагIа мехкдаьтта кIеж техай укх шера Грозненски бурувдеттара балхий управлене.

Скважинана бурув тохача дика къахьегарца белгалбаьлар бурувдеттараш С. Хаджимурадов, М. Дамаев, бурувдеттарий гIончий Г. Калайтанов, Г. Чабаев, кхыбараш.

Д. ГАБАЕВ,
тха штате воаца корр.

МОЛДАВСКИ ССР. Хьекхача босешка, кхашта, сомийн комсийн бешамашта юккъе хьагуш я Г. И. Котовске цIерагIча юртарча профессионально - технически училища дуккхазза вIаштIаръяь кIай зданеш. 700 совгIча эIамигача сагои йоIои юкъерча образованеца цхьана специальность а Iомаю укхаза. Дешара корпусашка — дика кийчъяь классаш, кабинеташ, лабораторешь. Училищага я юртбоахама лаьттай 860 гектар, шурий - товарни ферма, тайп-тайпарча юртбоахама машений парк, ремонт ю мастерскеш, нокхарий.

СПТУ йистеяьккхараш дика могабу республикерча дуккхача колхозашкеи совхозашкеи. Цар кулгалду бригадаштеи звеноштеи, балхаш ду машенаш тIа, лакха хьувкъам кхебу говзанчаш лоархI царех.

Лакха хьувкъам кхебаьб кхашка. КIи кхайга хьожаш ва училища директор Чиходарь Аркадий Иванович дешархоща Лику Петрцеи Панченко Михаилацеи цхьана. Э. МЕЧНИКА сурт.
ТАСС фотохроника.

КПСС ГОРКОМЕ

Грозненски горкома бюрос дийцар Старопромысловски района промышленни предприятей, транспорта, гIишлой партийни организацеша фабрично-заводской комитеташта кулгалдара болх тоабарах йола КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра дош. Цу лоархIамерча гIулакха района парторганизацеша хоадамболла толамаш дахар белгалдир бюрос. Из бахьан долаш дикка дегIаденад коллективай экономически хьокхамаш, тоабеннаб кхетама болх. Предприятей партийнии профсоюзнии организацеша дикагIа кийчъе яьинай болхлойи профсоюзнии собранеш. Районе цIенденна дIадаьинад профсоюзни бокъонаш телхаелга, кIезигагIа нийслу администрацеша къахьегама законаш телхаделга. «Электроприбор» заводо отта а яь кхоачашъеш я предприятеш социальни дегIаяр план. Социалистически яхь йоаржаяра гIулакхаш хоадам болашагIа леладу профсоюзаша. Дуккхача промышленни предприятеша хьаллаьпад «хIара денна дикагIа къахьега» аьнна города хьалхле лелаеча предприятеша даь кхайкарал.

Цунца цхьана КПСС горкома бюрос белгалдир цхьайолча партийнии профсоюзнии организацей балхацара хоадамбола кхоачамбоацараш. Масала, гIишлошта механизаци яра «Грозгаэстрой» управлене, маьхк еча заводе, № 3 йолча кирпишкий заводе, швейно-производственни объединене № 6 йолча барзкъаш тегача цехе, Талкалински автотранспортни парке, иштта кхыча предприятешка мелдалийтад профсоюзашта партийни кулгалдара гIулакх. Укхаза дицдалийтад социалистически яхьа, коммунистически къахьегама дешаш. КIезига ю районе коммунистически къахьегама ударникий слеташ. Коллективашка мелашха уттаю социальни дегIадара планаш. Хила доагIача боарам тIа дIаоттадаьдац профсоюза актива дешар. Цхьайолча предприятешка, къаьстта бурув тохара балхий управлене кадраш цхьан метте совцац, къахьегама дисциплина эсала я, каст-каста техникеи механизмаши болх ца беш латташ хул.

КПСС XXIV съезда решенешка хьежжа фабрично - заводской комитеташта кулгалделга парте Старопромысловски райкомагареи юккъанцарча партийни организацешкареи хьадийхар КПСС горкома бюрос.

* * *

НийслагIча пятилетка планагIа йолча КПСС XXIV съезда Директивашка къаьстта белгалдаьккхад бахача наха эша товараш дIахо шеррача боараме арахецар боккхача лоархIаме хилар. Уж декхараш кхоачашдеш да промышленноста дерригa доакъош. Уж шерпотреба товараш Грозне машенаш еча предприятешка хьадара гIулакх дувцаш а къамаьлаш хилар КПСС горкома бюро. Техкача гучадаьлар, цхьайолча предприятей кулгалхой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша цу гIулакха кIезига йоакхо еш хилар. Масала, «Электромеханический», «Автоспецоборудование», «Нефтехимзапчасть» заводаша кхоачашъяц бахача наха эша товараш арахецара шоашта оттаяь заданеш. ХIаьта цхьайолча предприятешка кхыметтел хIанз хьадеш а дац шоаш караерзаяьча цу асортиментах дола уж товараш. Дуккхача предприятешка йолаш яц шерпотреба товараш хьадара кийчъяь йола цехаш, участкаш, уж арахецара жоп луш бола специалисташ белгалбаьбац.

Бахача наха эша товараш арахецийга дегIадоаладара эшараш белгалдаха а иштта кхоачашле а ший соцамца города машенаш еча предприяте кулгалхой декхарийла бир КПСС горкома бюрос, уж мероприятеш кхоачашъяра чIоагIа тIахьожам лоаттабар юххьанцарча партийни организацешкара хьа а дехаш. Иштта бюро тIаийцар бахача наха, культурно-бытовни боахамен гIулакхашта эша уж товараш алсамдахара промышленни предприятешкара гIишлошъечара, транспортера, бувзамера города боахамашкара торонаш гучаяхара йола халкъа тIахьожама городской комитета предложени.

В. ЛАВРИНЕНКО.

Шера план ханал хьалха кхоачашъергья, аьнна ше денна дош сийленца кхоачашду швейни производственни объединене № 3 йолча цеха коллективо. Масала, ворхI бетта задани 105,5 процент кхоачашъяьй.

Цеха дикагIа болча болхлоех я Зайченко Лидия Дмитриевна. Швея-мотористка я из.

ВорхI шу да нов. Зайченкос цу цехе хьаьнала къахьега. СменагIа маIача наьха хачей 340 дакъа тега дезаш я Лидия Дмитриевна. Цхьабакъда, из норма смена чакхъяла цхьа сахьат эшаш кхоачашйий йоал из.

Нов. Зайченкос хIамаш тегача болх бу дукха, ха еце а йоккха опыти лакха говзали я цун, из я коммунистически къахьегама ударник. Лакха овсарле йолаш къахьегаш чакхъяьлар коммунистка нов. Зайченко сийлахь-боккха баьчча В. И. Ленин ваь бIаь шу дизача шера. Цудухьа цунна еннай Юбилейни медаль.

Общественни вахаре а дика дакъа лоац Лидия Дмитриевнас. Из я цеха халкъа тIахьожама комитета член. Ер шоллагIа шу да Зайченко Лидия Дмитриевна цеха профсоюза комитета председатель йола. Ший новкъосташта эшачоа сакхувш а йоакхо еш а я из. Нагахь санна бер ясле дIадала дезаш хуле е салаIа а дарба де а санаторе ваха везаш хуле Лидия Дмитриевнайга кхайк моллагIа. Хов царна ше дIадоладаь хIама чакхдоаккхаш йолча цо шоай гIулакх дергдолга. Цудухьа коллективе чIоагIа сийду, лоархI из.

Х. БАЛАЕВ.

СУРТА ТIА: Зайченко Лидия Дмитриевна болх беш йоалл.
И. Плиева сурт.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРАША ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГ

Хьайбаш леладара, уж кхабара йоккхий торонаш я Ведана района лоаман даьгIенашка. Цу торонех пайда эца ховш бола нах дукха ба Кирова цIерагIча колхозе.

Цхьа эзари ши бIаьи бежан да боахаме. Царна юкъе да укх шера даь а цхьа-ши шу даьнна а хьайбаш. Ханашка хьежжа группашка дийкъад уж. ХIара группа йоажаеш йоккха балха опыт йола бежIуй ба. ХIаьта дерригa доахан хIанз лоаман даьгIенашка доажадеш да. Ханнахьа даьгIенаш а хувцаш, зоотехнически ерригa бокъонаш лораю бежIуша. Цудухьа дика дулх тIакхет хьайбашта.

Ведана района боахамашка дерригa хьайбаш дулха лаьрхIа кхеду. Цудухьа укх шера даь Iаьсий неанощца цхьана доажаду Кирова цIерагIча колхозе. Цу гIулакхо торо хулийт хIара Iасилга тIакхета дулх дикка лакхде. Масала дIабахача июль бетта колхозе гIолла хIара Iасилга план пхи бIаь грамм йолча юкъера лаьрхIача ворхI бIаь грамм тIакхийтар. Уж хьокхамаш укх бетта кхы а лакхдара шоайла социалистически яхь а йоаржаяь ниа кхо ца беш къахьегаш ба Iаьсий леладераш Абдулшахидова Тоита, Матаева ХIижан, Маткуева Iалет, Сулумханова Нурса. Масала Абдулшахидова Тоитас лелаечa ткъаь шийттнегIа хIаранена укх бетта дийнахьи бусси юкъера лаьрхIача бархI бIаь грамм дулх тIакхет. Цу тайппара лакха толамаш доах кхыча Iаьсий леладераша а. Барттайна ба болхлой. ХIара кIирагIа цкъа вIашагI а кхийте шоай кхоацамбоацарех, толамех дувц цар. ХIаьта балха цхьаннена карагIдаьнна дикадар массанена дIадовзийт. Кхоачамбоацараш нийсделча уж дIадахара шоайла новкъостал ду. Цкъа Матаева Iалетас леладу Iаьсий дукхагIа дараш цамогаш хилар. ХIама яьацар. Фу хиннад ца ховча Iалета ший бала дIабийцар Тоитага. ДIа-хьа дийцача белгалдаьлар Iасилгаша догIан хих хиннача Iамашкара бIеха хий мийнналга. ХIаьта цамогара бахьан хайча Iасилгашта миштa дарба де деза а гучадаьккхар. Iасилгаш леладераша балха шоайла новкъостал дарах цу тайпара дукха масалаш доаладе йиш я.

Лакха къахьегама толамаш доах дулха лаьрхIа шиъ—кхоъ шу даьнна доахан леладераша Бибулаев Керима, Алиев Албахьаца, Хасаров Цахрудинс, Абакаев Мустас. Керда шу дIадоладелча дена шиъ-ах бIаь бежан да цар леладеш. ХIаьта деннен буси юкъера лаьрхIача хIара бежана тIакхета дулх ийс бIаь граммага дIакхоач. Цхьайолча хана килограмм а хул.

Доахан кхабарал совгIа дулха лаьрхIа гамажаш а я Кирова цIерагIча колхозе лелаеш. БIаьннел совгIа я уж. Гамажаш лелаеш ва Абдулазимов Салаули. ХIаьта кхыча хьайбашца нийслича дукхa-дукхагIа гIулакх де дезаш я гамажаш. Цул совгIа дуккха сихагIа дулх а тIакхет царна. Гамажаш йоажае, царна эша кхыйола зоотехнически бокъонаш лорае дика ховш, йоккха опыт йолаш ва Салауди. Цудухьа хIанзалца цхьа гамаж юкъераяьннаяц цун.

Къаьстта тIахьожам лоаттабу колхоза хьайбаш леладераша а специалисташа а укх тIадоагIача шерашка эггара хьалха дахка дезача доаханна. — Уж кхабарга, царна ветеринарни тIахьожам лоаттабарга хьежжа е низ болаш е цамогаш гIийла хургда даь Iаьсий, — йоах колхоза ерригача фермай заведующе Мирзоев Хасмудина.

ДIадахача шера аьхкийи гурахьеи тоъал доакъар Iалаш ца дарах меца Iа дакккха дезаш хилар боахама хьайбаш. Цудухьа дIадахача шера хинна кхоачамбоацараш дIа а доахаш доакъар Iалашдара берригa низ тIабахийтаб колхоза къахьегамхоша. Доакъар Iалашдара кампани толамца чакхъяккхарах бехктокхам тIаийцаб шийна боахама колхоза правлене председатела Мусаев Зайнде. ХIанзле эшачох 92 процент йол Iалашъяь баьинаб колхоза къахьегамхой.

Доакъар Iалашдешшехь а бицлац колхозхой Iан замалахь хьайбаш чусоцадергдола помешенеш тоае а. Фермай помещенеш тоаяра лаьрххIа бригада вIашагIъеллай боахаме. ХIаьта цу бригада тоае езаш йисар шиъ помещени мара яц хIанз.

М. ХАМАТХАНОВ.

РУЗКЪА КХОДАРАХ ДАЬННА БЕРКАТ

Производства резерваех дикагӀа пайда эцарахи халкъа боахама экономе режим чӀоагӀъярахи дола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК письмо тӀа ювца мероприятеш кхоачашъяра лоархӀаме гӀулакхащ даьд «Гудермесский» совхоза къахьегамхоша.

Из письмо а иштта цу гӀулакха оттаяь мероприятеш а йийцай гуччахьарча партийни собране, производственни совещанешка, профсоюзни а комсомольски а собранешка, иштта халкъа тӀахьожама бюрошка а, группашка а. ВӀашагӀ а елла массаза болх беш я керттерча специалисташа, производства участкай кулгалхоша, активисташа, производстве хьалха латтараша шерра дакъа лоацаш йола рузкъаш кхомбара комисси. Цул совгӀа уж мероприятеш кхоачаш миштта ю хьожаш цахаддаш тӀахьожам лоаттабу совхоза парткомо а.

Соахк 18 марта уж мероприятеш тӀайийцачул тӀехьагӀа ялхазза дийцад производства резерваех пайда эцаре экономе режим чӀоагӀъяреи дешаш. Иштта уж дешаш дийцад диазза гуччахьарча партийни собранешка, шозза-шозза отделенешкарча цехий партийни собранешка. ХӀаьта дукха ха йоаццаш хилар цу дешашта хетаяь администрацеи рабочкомеи, иштта профсоюза моттигерча комитетей собрани. Укхаза дувцача дешаех лаьца хоадамболлаш йола решенеш тӀайийцар, хьалхагӀа белгалъяь мероприятеш кхоачашъяра даьраш совхоза къахьегамхошта дӀадовзийтадар.

Производства торонех пайда эцареи экономе режим чӀоагӀъяреи дешаш къахьегамхошта дӀадовзийт пенгазета тӀа, беседашка, политинформацешка, лекцешка, докладашка, гойтара агитацега гӀолла.

Цу письмоца дувзадена тӀайийца мероприятеш, иштта планаши социалистически декхараши кхоачашдара даь массово - политически организаторски балхаш бахьан долаш дӀаьахача шереи, иштта укх шера хьалхарча ах шереи хоадамболла толамаш даха вӀаштӀехьдаьлар «Гудермесский» совхоза коллектива.

ЯЛАТАШ ЛЕЛАДЕЧА:

Планал совгӀа 199 гектара тӀа дийра дуга. ХӀаьта дуга дийнача 399 гектарах хӀаране тӀара чудера 43 центнер дуга. Цудухьа паччахьалкхенна дуга дӀадалара план 158 процент кхоачашъе вӀаштӀехьдаьлар. Дуга кхом беш леладарагӀа кходир 111202 сом.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕЧА:

Базисни хьоанал лакхъялара чотах тӀакхийттай 400 центнер шура, 7800 сома маьха я из. ДӀачуденнад 6500 сома маьха дикагӀдола хьакхий дулх. ШурийгадӀадолар лохдарагӀа кходаьд 32775 сом. Планаца нийсдича 4 процент дегӀайоалаяьй къахьегама овсарле. Уж дерригаш чулаьца аьлча хьайбаш леладеча кходаьд 40575 сом пачхахьалкхен ахча.

Хьинаре къахьегаш хилар доаркаш: хӀара кхоабача Ӏаттатара 2558 килограмм шура яьккха Х. Зармаева, 2718 килограмм яккха вӀаштӀехьдаьнна С. Абдуллаева, 2490 килограмм яьккха Ж. Байханова, 2710 килограмм яьккха Л. Джасумова, 2600 килограмм яьккха М. Халадова, план хӀаранена 2000 килограмм мара йоацача.

1970 шера планагӀа хьалкхее езаш яр 3480 хьакхий хурск, хӀата хьал а кхеяь дулха дӀачуелар 6600 дика йоргтаяь хьакха. Шоаш лелаеча нана-хьакхаршта тӀехьа хурскаш дукхагӀа хьалкхеяра дикагӀа толамаш даьхад свинаркаша Ленина орден лелаеча А. Бойкос, Е. Шевыровас, социалистически къахьегама турпала М. Цапокас. Цхьан нанахьакхийна тӀехьа юкъера лаьрхӀача хӀара шера 20—22 хурск хьалкхею цо, планах 16 мара кхеца езача. ХӀаьта 107,8 процент кхоачашъяьй бежан дулх пачхахьалкхенна дӀачудалара план а.

Рузкъан кхомбара гӀулакха юкъе ца хьош доккха а зӀамига а цхьаккха хӀама дисанзар боахама дерригача доакъошка. Духхьала горючесмазочни материалаш кхояра чотах вӀашагӀкхийтар 7140 сом. Иштта шийхаьннахьа технически уход ен хиларахи запасни оатхалашта реставраци яраххи кходаьд 10200 сом. Къахьегама гӀулакхаш тоадареи административно - управленчески аппаратага дӀадодар лохдареи чотах кходир 19500 сом пачхахьалкхен ахча.

Лакхе белгалдаьха дерригагӀулакхаш дар бахьан долаш соахк кходаь дерригарузкъа 191.017 сомага дӀакхаьчад тха совхозе. Цудухьа 78881 сом боахама пайда а хулаш чакхдаьлар из шу.

ХӀаьта миштта къахьег оаха нийсалагӀча пятилетка хьалхарча шера? КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра партийни организаце хьалхленца къахьегама вахте а этта толамца кхоачашйир хьалхарча ах шера пачхахьалкхенга юртбоахама продукташ йохкара план. Дулх дохкара план 105 процент, шура дӀачуялара план 107 процент кхоачашйир. Даьхен амбарашка планал совгӀа дӀачутессад 60 тонн ялат. Шурий цхьан центнерага дӀадодар планал 2,02 сом чухахьа да. Духхьал цуша кходаьд 28453 сом. Дулх, фуаш планал совгӀа дӀачудалара, горюче-смазочни материалаш кхояра, кулгалду аппарат тоаяра, рационализаторски предложенеш ялара, иштта кхыдарий чотах дӀадахача хьалхарча ах шера а кходаьд 118600 сом пачхахьалкхен ахча.

ДерригадӀалаьрхӀача цу вай халкъа боахама боккхача лоархӀамерча письмой директиваш кхоачашъеш укх шера хьалхарча ялх бетта тха боахамо кходаь рузкъа 309617 сомага дӀакхаьчар, планагӀа доагӀачул дикка дукхагӀа.

ДӀахо кхы а дикагӀа производства торонех пайда эцареи экономе режим чӀоагӀъяреи гӀулакхаща бувзабеш къахьегамхоцара массово - политически а организаторски а балха тӀа толамаш дахара тӀакхувш я совхоза парткоми администрации. ХӀаьта моллагӀа а щийна хьалхашка оттадаь бехктокхамера декхараш тха коллективо толамца кхоачашдергхиларах теша а мегаргва.

Х. БАУДИНОВ,
«Гудермесский» совхоза парткома секретарь.

Торонаш шортта я

Эшача товараша советски халкъ Ӏалашдара мамогта дукхагӀа дика товараш арахецаргдола торонаш лаха декхарийла я хӀара предприяти.

Дукха ха йоаццаш город Грознерча цхьайолча предприятей балхашка хьожаш хилар КПСС горкома комисси. Цига цуна хьалхашка эттача сурто тешал ду цу предприятешка наха эша товараш арахецара хӀанз а кӀезига терко еш хилар.

Масала, электромеханически заводо соахк отходех йӀайхача хӀамашта кӀал уттаю аьшкаш, шунаш хьаелла дӀоагӀаш арахецар. Укх шера цу тайпара дерригаа арахеца еза продукци 4 эзар сома маьха мара еце а завода кулгалхоша вӀалла ара на хецаш йитай из. Штамповни боахама парк, литейни цех, шера 1800 тонн Ӏаьржеи 18 тонн босболеи металла отходаш йола из завод декхарийла я наха эша товараш арахецаргдола гӀулакх Ӏалашде.

«Промавтоматика» СПКБ опытни заводе я йоккха штамповно-прессовни агрегатий парк. Шера планах 95 тонн металлолом дӀадала дезача, духхьал ах шера цар металлолома лаьрхӀа дӀаенна отходаш 75 тонн я, бакъда, халкъа боахаме эша товараш укхаза вӀалла арахецаш а дац.

Шера 10 эзар сома маьха кораштеи наӀараштеи лаьрхӀа алтамаш арахеца декхарийла яр «Автоспецоборудование» яха завод. Цхьан шера, юкъера лаьрхӀача, 1400 тонн металлий отходаш дӀалушие а хьалхарча ах шера халкъа боахама товарех цар арахийна цхьаккха хӀама дац.

«Нефтехимзапчасть» заводо 1971 шера арахеца дезача 10 эзар сома маьха товарех, арахийцар 0,5 эзар сома маьха 3 йӀовхал луй мара бац. Цхьаккха а доалале бахьан а лоацаш хьа ца еш солайир цар чона аьшкаш пийшка Ӏоакъйш.

Дикка а дикагӀа лел халкъа товараш арахецара болх «Электроприбор», металлически тара, «Красный молот» заводашка. Цхьабакъда йолча производственни торонех бизза пайда эцаш хилачакхы а дукхагӀа наха эша товараш арахеца йиш яр цар.

«Электроприбор» заводе полистрола отходех мебела дийкха корнаш, истола тӀа лоаттаю приборащ, кхыдола культурно - бытови товараш арахеца йиш яр.

Пийшка Ӏоакъош, нувхаш дӀакхувсаргаш арахеца йиш я «Красный молот» завода. Металлически тара заводеи «Металлист» заводеи кораштеи наӀараштеи эша алтамаш, чӀовгаш, кхыйола хӀамаш арахеца йиш я.

Предприятеша арахецача товарий ассортиментагеи дукхалгеи диллача дицдалийта йиш яц кхы цхьаькха уж миштта кийчъяь я я, царга дӀабоцйа мах мел ба.

Цхьайолча производстваша бахаьа наха эша продукци арахецара балхаш эсала, производственни процессашта механизаци ца еш вӀаштӀехьдаьха хилар бахьан долаш цар мах оптови маьхел безагӀа хул.

Машенашъеча, металлообработка предприятей кулгалхой декхарийла ба наха дукхагӀа хоаттача товарий ассортимент шерьярай дикал айяран цахаддаш йоакхо е.

А. АРУТЮНОВ,
КПСС горкома промышленно-транспортни отдела инструктор.

Курсни атомни электростанце керттера корпус хьалъеча бетона хьалхара кубометраш Ӏоехкай.

СУРТА ТӀА: АЭС хьалъеча бетон яхьаш еной самосвал.

О. Сизова сурт.
ТАСС фотохроника.

ДОШ КХОАЧАШДАЬД

Тха района къахьегамхоша легаш раьза долаш тӀайийцад КПСС-а XXIV съезда соцамаш. Съездо кхаш леладерашта хьалхашка оттадаьча декхарашта юкъе керттера дар да — ялат дукхагӀа чудар, беррига юртбоахама интенсификаци лакхъяр. Уж бехктокхаме декхараш кхоачашдара хьинар ца кходеш къахьегаш ба района къахьегамхой. Цу хьакъе царна фу карагӀдаьннад ховргда укх деношка чакхъяьннача ялат чуэцача кампане итогашка хьежача.

Ерригача районе, 16371 гектара тӀа гурахь дув ялат дийнадар кхаш леладераща, хӀаьта юкъера лаьрхӀача хӀара гектара тӀара 24 центнер ялат чуийцад — дӀадахача шера хинначул 2,2 центнер дукхагӀа. Района къахьегамхоша тӀайийцача социалистически декхарех 17000 тонн ялат чуда дезаш дар тха боахамаш, хӀаьта чуденар 19000 тонн да.

Уж толамаш дахара керттера бахьан да КПСС-а райкомо лаьтта леладара культура лакхъяра къахьегамхой тӀахьехаш хилар, царна юкъе лелача социалистически яхьа лерттӀа кулгалдеш хилар. ТӀеххьарча шерашка шоай лоархӀам дика лакхбаьб «Озерный», «Знаменский», «Верхненаурский» совхозашкарча партийни организацеша.

Организаторски, политически болх лерттӀа вӀаштӀехьбаьккха хилар бахьан долаш ялат чуэцара болх 15 дийнахь чакхбаккха вӀаштӀехьдаьлар района. Из кампани йолаялалехьа ерригача совхозашка лекторий, агитаторий, политинформаторий, культура учрежденей болхлой семинараш хилар. Районе вола 861 агитатор, политинформатор ши - ший участке дӀахьожаваьвар. ХӀаьта шоай болх дика дӀабихьар цар. КПСС райкоме вӀашагӀъелла хиннача информационни группа хан-ханнахьа арахецар «Къахьегама листокаш», «Тахан хьалха малав» яха молнеш. Ерригача совхозий партийни организацеша, администрацеша хьалха латтача комбайнерашта, шоферашта карара кара тела вымпелаш телар, ахчан премеш хьежайора. Дика лел из болх «Озерный», «Знаменский», «Верхненаурский», «Надтеречный» совхозашка. Къаьстта дика лелабир из болх цу боахамашкарча политинформатораша Я. Гайрбекова, М. Мустригова, А. Хамидова, И. Татрова, У. Султаханова, С. Волгина, дукха а кхыбараша а.

Ялат чуэцара компани толамца чакхъяккхара партийни организацешта дикка гӀо дир халкъа тӀахьожама контролераша, царех 67 саг комбайнаш тӀа, машенаш тӀа хьатташка болх беш хилар. Къаьстта дика болх бир нов. Голубева кулгалдеча «Братский» совхозерча, нов. Асуханова кулгалдеча «Надтеречный» совхозерча халкъа тӀахьожама контрола группаша.

Района культура отдело вӀашагӀъеллача агитбригада коллективо дерригаа а дир кхаш леладерий къахьегама овсарле лакха хилийтара.

ХӀана пачхахьалкхенга ялат дохкара гӀулакх дӀахо хьош ба тха района кхаш леладераш.

Р. МУРТАЕВ,
КПСС Надтеречни райкома пропагандаи агитацеи отдела заведующи.

ХЬАЙБАШТА—ШОРТТА ДОАКЪАР

Наьсарен района «Октября 40 шу» совхозе ка бола ялаташ чуийца даьннад. ХӀара гектара тӀара чуденад цар 25—28 центнер кӀа. Иштта дика хиннабар мукх, кен. Ялат чуэцача дика къахьегарца белгалбаьлар комбайнераш Чумаков Исраил, Озиев Муса, Харсиев Ӏиса, кхыбараш. Цар денна шоай нормаш 120—140 процент кхоачашйора. Исраила ялат чуийца валлалца ший комбайна тӀа ягӀа байракх дӀахецанзар. Хьувкъам чуийца баьнначул тӀехьагӀа ахчан преми а елар цунна.

Дика къахьийгар шофераща Кулбужев Османа, Озиев Аюпа, Яндиев Бахьауддина, Беков Исакха, Кесигов Лауда, кхычар. Царех цхьабарашта ахчан премеш еннай.

Дика лел боахаме чах аргӀаш дар, лаьтташ ахара балхаш. Комбайнаш тӀера дӀаяхай а алалехьа ча кхай йисте дӀа а текхадеш аргӀаш дера кхоалагӀча отделене. Цу отделенерча къахьегамхоша планал дикка дукхагӀа вӀашкатехад ча.

Укх деношка зяьб оахаш ба уж, хӀанзле 400 гектар совгӀа аьха баьннаб. Дика къахьегарца белгалбаьннаб трактористаш Хуниев Исраил, Оздоев Заьлмах, Албаков Муса, кхыбараш. Денна шоай нормаш 140—150 процент кхоачашъю цар. Управляюще Олигов Гелане йоах: «ХӀанз тхоай лаьтта аьха довла доахк тхо, тхоаш йисте ма даьлла а 2 отделенена новкъостал де гӀоргда тхо тхоай агрегаташца».

ХӀаьта кхыча тайпара да ча вӀашкатохара балхаш шоллагӀча отделене. 240 гектара тӀара рожь чуийца даьнна, гӀалгӀаша оаллача беса «жукари» ха я. ХӀана а кхыметтел ча кхай тӀара ара даьккхадац. Уж сенга хьежаш ба ховш дац. Цхьаькха-м хов сона, доа а ца деш из боккъал башха ча цар ханнахьа вӀашкатохаре дика доакъар долга-м. Доакъар тхога шортта да, из сенна эш а хац тхона-м аьнна парна хете пийса хургбац уж. Соахк цу совхозо Къилбаседа - ХӀирий республика, иштта вай республикерча боахамашка дукха доакъар дехкар, 300 тонн силос а йохкаш, хӀара тоннагӀа 25—30 сом а эцаш. Из дика пайда ба совхоза. ФуннагӀдаь а шоллагӀча отделенерча къахьегамхоша ча вӀашкатохара гӀулакх тоаде а план кхоачашъе а еза.

Бакъдар аьлча, лаьтта оахача во лелай балхаш. Денна шоай нормаш тӀеххкхоачашъеш къахьегаш ба трактористаш Хучиев Заьламхан, Анохин Анатолий, Казбеков Ӏаьла, кхыбараш.

Кодзоев Ӏаббаса бригада доакъар Ӏалашдеш йоаллача даха хилар тхо. Ӏаббаса йоах, тхоай дерригача жена доакъар Ӏалашдара гӀулакх тхоашта хьатӀайийцад оаха. Доакъар кийчду бригадавӀашагӀ а елла болх беш да тхо. Оаха хӀанзлехьа кийчъяьй 350 тонн сенаж. Тракторашца кхай тӀара текхадеш ӀотӀа а кхухьаш 160 тонн ча аргӀаш даь дӀаоттадаьд жа Ӏангара даха дезача моттигашта юхе, хӀанз силос йолла кийчлуш да тхо. КӀоагаш дӀендаьд, кӀоаргдаьд оаха. ХӀана аьлча силос дӀадахача шерачул дукхагӀа йолла еза. 5000 устагӀа ба тха Ӏангара баккха безар.

Б. ГАСАРОВ.

«Электроприбор» завода коллективо продукцена реализацияра ворхӀ бетта план 102,5 процент кхоачаш а яь планал совгӀа арахийца продукци 128 эзар сома маьха я. Заводе хьалха латт цхьоалагӀча цеха коллектив.

Дика къахьег цо август бетта а. ХӀара денна шоай декхараш тӀеххкхоачашду цеха токараша М. Костоева, Л. Кодрова, В. Василицына, фрезеровщикаша В. Трофимова, З. Кунукова, кхычар.

СУРТА ТӀА: болх беш ба (аьрдехьара аьттехьа) фрезеровщикаш Трофимов Владимири Кунуков Зиновийи.

И. Плиева сурт.

ВАЙ АРАХЬАРА ТОРГОВЛИ

Арадаьннад шера цкъа арахеца «1970 шерара СССР арахьара торговли» яха статистически сборник. Кхо бӀаь оагӀув йолча книжка тӀа дика доашхаш цифровой анализ яь вай арахьарча торговле бувзамий.

Цу материалий ларда тӀа укх обзора тӀа дувц Советски Союзо хьанца а миштта а торговли лелаю.

Укх тӀеххьарча хана цхьа дика башхало хьахиннай вай арахьарча торговле: из лакхъялар а дегӀаяр а тӀа-тӀа дукхагӀча боараме холу советски сага потребитель хилара тарра. Магазиний прилавкашта тӀехьашкахьа цунна гӀа-тӀа дукхагӀа гу кхыча мехкашкара хьадена тайп-тайпара товараш.

Цу явлене ларде латт ши фактор. Цкъа-дале, чӀоагӀ а беннаб, тӀа-тӀа дукхагӀа чӀоагӀлуш а ба мехка экономически низ, из бахьан долаш хӀанз СССР йиш хул доазол дехьа халкъа эша товараш дукхагӀча боарамагӀа эца, хӀаьта иштта уж хьадара эша бедали ах фабрикаташи эца а. ДӀадахача шера цу статьяша вай ерригача импортах 40 процент совгӀа даьпар. Ховш мадарра, хьалхарча пятилеткай шерашка вой валютни расходий доккха дакъа дӀадахийтар вай мехка индустриализаци яра хиланза яргӀоаца оборудовани эцара.

ШозлагӀа-дале, вай арахьарча торговле оборот валовой продукт яккхарали къаман доходали сихагӀа дегӀайоагӀа. Шовзткъе итталагӀча шерашка кхачалехь кхыча тайпара дар.

Укх тӀеххьарча ткъаь шера вай арахьарча торговле оборот даккхъеннай (бӀаьчча аьлча) 7,6-зза, хӀаьта къаман доход — 5,2-зза.

Вай арахьара торговли иштта сиха дегӀаенай дунен социалистически лагерь йолаш хилар бахьан долаш. Къаьстта аьлча, СЭВ рамкашка социалистически мехкаша вӀаши леладеча экономически гӀулакхаша хьахилийтар къахьегам дунен халкъашта юкъе кердача тайпара бекъа йиш хилар. Цунах тӀехьагӀа аргда вай. ХӀанз ювцаргья дӀадахача шерара итогаш.

* * *

ДӀадахача шера мехка арахьарча торговле оборот 22,1 миллиард сомага кхаьчар, пхе шера цкъаи ахаззи совгӀа лакх а луш. Цунца экспорт 11,5 миллиард соми импорт 10,5 миллиард соми хилар.

Вай арахьарча торговле оборота кхаь даькъах шиъ гаргга социалистически мехкашка кхаьчар, цунах 55 процент СЭВ-а юкъедолхача мехкашка а кхоачаш. Уж Болгари, Венгри, ГДР, Польша, Румыни, Чехословаки, Монголи я.

Шера арадувлача статистически сборника даннеша тешал ду советски экспорта керттера статьяш еза-йоккхача индустре продукци хилара. Масала, дӀадахача шера дехкад: 2,5 миллиард сома маьха машенаши оборудованиш, 1 миллиарди 323 миллиони сома маьха мехкдаьттеи мехкдаьтта продукташи, 367 миллион сома маьха кӀори кокси, 789 миллион сома маьха Ӏаьржача металлий прокат, и кх. дӀ.

Вай импортах. Эгара хьалха белгалдаккха деза импорта юкъе халкъа эшача товарашеи уж хьадара эшача бедалои лоаца дакъа къаьстта сиха лакхлуш хилар. ХьалхагӀа белгалдаьккха махиллара, цар лоаца дакъа 40 процент совгӀа да. ХӀаьта вай воаш а нийду уж тайпа товараш, бакъда вай воаш доххарел дикка кӀезигагӀа. Масала, дӀадахача шера СССР дехкар: 1,6 миллиард сома маьха текстильни бедал, кхачани промышленнии товараш, хӀаьта нийцар 4 миллиард сомал тӀех мах бола уж хӀамаш.

1970 шера, къаьстта аьлча, СССР нийцар: 2,1 миллион тонн ялат, 165 эзар тонн дулхи дулха продукташи, 482 тонн баьцадараш, 680 эзар тонн керда сомаши комарашн, 129 эзар тонн бокъабаь сомаш, и. кх.

* * *

СЭВ мехкашцара вай арахьара торговли шера юккъера лаьрхӀа хӀаяхача пятилетке 10,3 миллиард сом хилар. Къаьстта аьлча, Советски Союзо доккха дакъа мехкдаьтта, аьшкеи марганцевойи руда, бос бола металлаш, хьу, боамби, — и. кх. лоаттаду цу мехкашта. Дикка доккха дакъа машенаши оборудованни а лоаттаю СЭВ мехкашта.

Ший аргӀана, СССР-о царгара кхухь халкъа эшача товарел совгӀа ший ерригаимпорта кхаь даькъах ши дакъа машенаши оборудованни, из боккха лоархӀам болаш хилар вай халкъа боахама дукха доакъош технически кхы а Ӏалашдара.

Аьлча кхоачамболаш да, дӀаяхача пятилетке импорта чотах, керттерча даькъе СЭВ мехкашкара, вайга кхаьчар 1350 форда, чкъаьрий лувпа, долхача хишка лела кема, 5 эзар пассажирски 35 эзар мухь кхухьеи вагон, 1600 электровози тепловози, промышленноста текстильни, кхачан, химически, кхыча доакъошта эша миллиардаш сомий маьха оборудовани.

ДӀаяхача пятилетке СЭВ мехкаша вӀаши леладеча гӀулакхашка машенаш еча даькъе, къаьстта аьлча радиоэлектронике, химически машенаш еча, автомобильни, кемаш деча промышленносте чӀоагӀа дегӀаера специализаци кооперировании. ВӀашагӀтехача низашца уж мехкаш доладелаз бедал йоаккха предприятеш хьае. Масала, ГДР-еи Чехословакеи дакъалоац СССР-е мехкдаьтти газзи йоаккха керда мощностащ хьаяргья затраташ дӀайохийтача. Румынеи СССР-еи вӀаши гӀулакхаш леладу вайцига аьшкарудни бедал йоаккхилга дегӀадоаладеш из Румыне дӀаккхухьийтилга шердара.

* * *

СЭВ членаш долча мехкий социалистически экономически интеграце процесс хулаш латт. Цу процессах парте XXIV-ча съезде нов. Л. И. Брежнева аьлар: «Экономически интеграци керда чоалхане процесс я. Цо де лерхӀ дукха экономически дешаш кердача, кхы а шерагӀча гӀулакхаца къоастаде, цхьан мехка хинна ца Ӏеш вӀаши - гӀулакхаш леладеча дерригана мехкий а хьашташа маяххара йола эгара рациональнегӀа решенеш лаха ха. Цо дӀадех Ӏилманеи техникеи эгара кердагӀа карагӀдаьннарашца, производства эгара рентабельнии технически толамагӀеи долча тайпашца чӀоагӀа никъ лоацилга.

Укх деношка ВӀаши Экономически новкъостал дара Совете XXV-ча сессе тӀайийцача «СЭВ членаш долча мехкаша вӀаши леладу гӀулакхаш дӀахо а кӀоаргдареи эгара даьха тоадареи, цар экономически интеграци дегӀайоалаяра комплексни программах» хургья дӀахо а социалистически содружества пачхахьалкхений производительни низаши Ӏилма-технически потенциали дегӀайоалаяра низ бола фактор.

* * *

Пятилетке хӀама ца эшаш шозза дукхагӀа хиннай вежарашха йолча Вьетнамацара товарооборот. ДӀадахача шера вай цига хинна экспорт 166 миллион сом яр, хӀаьта импорт—иттазза кӀезигагӀа. Из иштта хилар кхетадеш да: Вьетнам духхьал латт американски империализма агрессена, цудухьа совъяллал товарий ресурсаш яц цунга.

1965 шерапа нийсдича шозза дукхагӀа хиннай социалистически Кореяцара торговли оборот, дӀадахача шера 336 миллион сомага а кхоачаш. Цу хана Югославецара вай торговле боарам 300 миллионагара 520 миллионага кхоачаш лакхбеннаб.

КНР-а вайцара, кхыча социалистически мехкашцара яр самаӀ хӀама ца эшаш дӀаьаккхай ший торговли. ДӀадахача шера Китайцара СССР торговли оборот 41 миллион сом мара хиланзар. Монголецарча вай товарооборотал пхезза кӀезигагӀа, ГДР-арцарчул 80-зза кӀезигагӀа.

* * *

СССР торговли партнерашта юкъе эгара йоккхагӀйола группа — из дегӀадоагӀа мехкаш да. 1970 шера вай царцара товарооборот 1965 шера 1,7 миллиард сом хиннача кхо миллиард сом гаргга хилар Машенийи оборудованеи советски экспорт Ӏалаьмате боккха лоархӀам болаш дегӀадоагӀача мехкашка шоай къаман промышленность хьахилара. Советски поставкай мах хьабаларах шоашта денна кредиташ хьатӀакхараи цар Советски Союзага дохк мехкдаьтта, газ (Иран), боамби, наьхьараш — цӀокаш, сомаш, кофе, какао - бобаш, кхыдола товараш.

СССР-а хадданза шерду промышленни дегӀадаьхкача капиталистически мехкашцара торгово-экономически бувзамаш. 1970 шера царгара товарооборот 4,7 миллиард сомага кхаьчар, пхе шера 1,7-зза лакх а луш. Эгара дукхагӀа дегӀаера Японецара, Италецара, Францецара, Англецара, ФРГ-ацара, Финляндецара, Швецецара торговли. Цу мехкашкара йоагӀача вай импортах 70 процент гаргга лоац промышленноста эшача оборудованеи материалашеи; вож — халкъа эша товараши уж хьадара эша бедали я.

США-цара вай торговли оборот дӀадахача шера 160 миллион сом хилар — Финляндецарчул кхозза совгӀа кӀезигагӀа. Болгарецарчул хӀама ца эшаш иттаза кӀезигагӀа.

1970 шера СССР-о торговли лелайир дунен бӀаь гаргга долча мехкашца. ХӀанзарча пятилетке КПСС XXIV-ча съезда Директивашца хьежжа арахьарча торговле оборота боарам 33—35 процент лакхлургба — эгара хьалхарча аргӀана социалистически мехкашцара торговли шерьяра чотах а луш.

И. АРТЕМОВ,
ТАСС обозреватель.

ПИОНЕРИЙ «ОРЛЕНОК»

— «Орленок» лагера мел хаза я, хьаттар шу лагере салоIаш долча берашка.

— Кхойтта шу да. ВайгIа дукхагIчар ханнара я из. Хоза хета мича оал цунах пионерски,—жоп делар цIе галстук йоаллача кIаьнка.

Дукхаза а ахкан каникулегIа шоай лагере салаIа ихаб Сунженски районера кIаьнкаши йиIигаши. Укхаза коравоагIа шийерригa къайле дIаювиа мегаргйола тешаме новкъост. ДIайовзийта йиш я шийгевзал кадайл къонахчул. Масала, «Зарница» яхача тIема - спортивни ловзараш долча хана хиннача тайпара.

ХIаьта походаш! Ара йоагаю цIераш — ма хоза хIамаш да уж.

КВН яхача сакъердамеча ловзарах шоаш эшар хIанз а дицлуш бац цхьоалагIча отделенера пионераш. Цу сайрийна цар ловза бийзар шоллагIча отделенерча мушкетерий командаца. МалагIаш котбаргба хьогI аьнна хеталуш чIоагIа бар къовсам. ТIеххьарча конкурсе цхьатарра яр счет. ХIаьта мушкетераш массаза а мушкетераш ма бий — шоллагIча огоъда команда, котъяьлар.

Суртий конкурсе шоай говзал хьахьекхар къонача художникаша.

Жюри членаша кхтбаьннарг яьрхIар Варламова Лена, Старченко Лена, Шмилев Игорь, Терновых Саша.

ХьупагIа ди-тIехьа дуккагIа го йиш я михо гаьнаш тIара дIакххьа IажагIа гIа. Кастта гуйра хургьа, цунца пионерий ахка чакх а доалаш дIадолалу дешара шу. Бераш цIагIоргда, цар шоашпа дIахьовгба походех, пионерски цIерех, шоай керда хиннача новкъостех бола безам. ХIаьта тIадоагIача ахкана «Орленок» яхача шоай лагере юха а вIашагIкхетарба уж.

В. ГУЗЕЕВ.

Сунженски района пионерийи школьникийи цIен методист.

ХАННАХЬА КИЙЧЪЕ ШКОЛАШ

СОВХОЗА НОВКЪОСТАЛЦА

Экажкъонгий - Юртара школа вIалла ца хиннача тайпара кийчлуш яр бераш чуэца. Кхаь корпуса наIараш бокъонца кийчъяь, чIегаш теха латтар уборщицаша гаьнара воагIа хьаша мара чу ца вуташ. СийрдагIа, шерагIа, паргIатагIа хетт кIиро, басаро, тоаяь классни помещенеш. Бос баьннаб плотникий говзача кулгаща ремонт а яь шин тайпарча басараша кхаьлача партай, корий, наIарий.

Хьалха дIаихача шерашка еха йолча тайпара кIеззига хьастамаша дIачIоагI а йийя басар дIатIахьоккхар укхаза наIара, мурдевнача уйна. ХIанз цу тайпара дац. Лоаладаь хьадича санна да уйнаш, цаI ардакх яц цIовзаш, Iочуçатташ. ЦаI янI яц хьалха санна нйрча.

Мичара енай шовна иштта школа эргаяккха хьу, ардакх? — хетт аз укхаза ремонта кулгалдеш волча завучага, завхозага.

— Тхоай совхозо еннай, — яхаш чIоагIа доккхал а деш дувца болабелар уж «Экажевский» совхоза директора Мержоев Iазита шоашта даь гIулакх.

Совхозо даьча новкъостало цхьаькха а эргало яьй укхаза. Спортзале занятеш хулача хана лаьтта оагадеш санна гIар-тата доаллар цу корпусерча классашка, ийнаш, тховнаш эгар. Къаьстта дукхагIа хало тIаккхоачар директора, хIана аьлча шоллагIча этажа тIарча спортзала кIала яр пун кабинет. Тховна вIалла штукатурка я а яйтацар цо-м ремонт еча хана: ховра спортзаняташ йолалуше а из стола тIара, дивана тIара юха хьалехьае езаргйолга.

Кхы оза езац цхьан хана проектировщикаш гIалат баларца дукхача хана эза хало.

ХIаьта спортзал къаьнача йиъ лагIча (ерригаш йиъ я уж) корпусе цхьоалагIча этажа тIа хьайийлай лаккерча этажа перекрытн дIа а яьккха. Хьалха хиннача1 дуккха паргIатагIа а, чIоагIагIа а хургья, цхьаннена новкъа хургдац цу чу ду таташ, гIар. Цу корпусе хургья мастерскеш, керда хьаелла тIема кабинет. Цу чура балхаш даь бала боаххар ремонтникаш тхо хиннача дийнахь.

Чакхъяьннай школе теплофикаци я.

Школе - интернате укх шера ер йоккха ремонт я. Бераш чуIеча общежите йоаллар йоккха чоалх я. Цкъа лаьтта аьгача хана техача чинго пенаш а эттIадаь кхы а тишъяьяр из. Капитальни ремонт ца еш кхы дIахо латтийта йиш йоацаш яр. 30 эзар сома болх ба из тоаеш бе безар. Укхазарча № 432 йолча ПМК дикагIа йола бригадаш я цига къахьегаш йоаххараш, прораб Мальсагов Ахьмад керте а волаш. Сиха, дика бу цар болх, бакъда эша материалаш йоацаш тIехьабувл из. Дукха ха я ремонт йолаяь, бакъда хIанз а хьабаь болх 5 эзар сома мара бац (30 эзарнех!?). Ардакх, турбаш, кхыйола материалаш яц.

Нагахь санна ПМК кулгалхой а хIаьта кхыбола цу балхах дакъа доагIаш бараш а сихха оарцагI а баьха гIулакх вIаштIехь ца доаккхе цу школе-интернате цхьоалагIча сентябре гургала «зов» берашта хозаргхилара тешам бац.

М. КАРАЕВ.

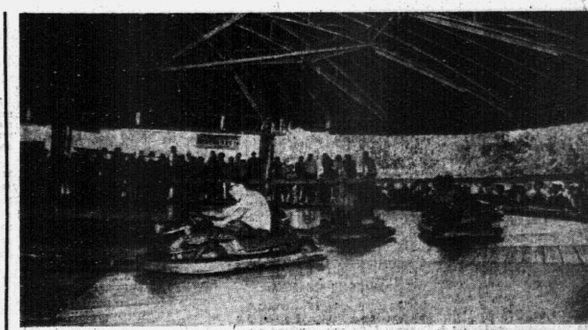
РЕМОНТ ЯЬ БАЬННАБ

МалгIабика районе дика чакхдоалаш латт школашта ремонт яра балхаш. Йоккхача — Ачалкхера № 17 йола школа бокъонца де мел дезар даь яьннай. Басараш хьекхад, кIир техай, хувцадезача ий хийцад, парташ тоадаьд. Дика лостам баьб коа. Карт тоьйй. Ремонт еча дика къахьийтар техничкаша Торшхоева Мовлатхана, Шадыжева Хьавас, Бекова Зайнапа, кхыбараш а.

Дика новкъостал дир ремонтникашта нйслагIа класс яьккха баьннача дешархоша, комсомольцаша Чергизова Зале, Гомкаргиева Розас, Чемхильгова Мовлатхана, Колесова Валяс, Чергизов Къурейша, Цыздоев Iаьлас, кхыбараша. ПиIигаша ийна, парташтa басараш хьекхар, хIаьта кIаьнкаша парташ тоадир, тоха безача хьастам техар, иштта кхыдола балхаш дир. Доккха баркал аьлар, ремонтникаша а дирекце а ремонт еча дакъа лаьцача дешархошта.

— ХIанз де мел дезар даь даьннад тхо, — аьлар школа директора Ужахов Исмаила — Эша еза пособеш ийцай. ХIанзэехьа а хьехархошта дахча а кIор а эцаш да тхо. ДIахо тхоай низ тIабохийтаргба берашта знанеш дикагIа ялара, уж дисциплина йолаш хилийтара. Районе 3-гIа моттиг я тха школага. ХIатIадоагIача шера хьалхара моттиг яккхара дешархоша а педагогически коллективо а низ кхобергбац.

Б. САРОВ.

Москва хьайнйлай хIанзарча аттракционийи сакъердадолийтача автоматийи «Аттракцион-71» яха доазол дехьара специализированни выставка. Цун дукхагIа йола экспонаташ латт М. Горьке цIерагIча культураи салаIареи Централъни паркеи Измайловски паркеи. Выставке тамашийна хоза каруселаш, нах хехиалу гувнаш, зIамига автодромаш, кегельбанаш я.

СУРТА ТIА: «Берта Зэон» яхача итальянски фирма автоаттракцион. А. Стужина сурт. ТАСС фотохроника.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грознеи хувцалуш моркаш а йолаш, йоачан а йоацаш. малхбузехьара гIаьххьача боараме мух а хьекхаш температура республике гIолла 21—26 Грозне 24—26 градус йIовхал йолаш хила а тарлу. 25—28 августе хувцалуш моркаш а йолаш, юкъ-юкъе догIа а делхаш, буйсашка 10—15, деношка 20—25 градус йIовхал йолаш хила а тарлу **МЕТЕОСТАНЦИ.**

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

ВЬЕТНАМА БАКЪ ГIУЛАКХ

1945 шерарча августовски революце сийлахь шу тIеи тIеи къахьегамеи 19 августа белгал а даьккха, цхьаькха дезача денна накъа дода турпал вьетнамски халкъ. 2 сентябре цо дездергда Вьетнама Демократически Республика хьакхайкаль 26 шу дизар.

Мехка историе чухь керда зама дIайолайир августовски революци котъяларон ший мукъагIа йола демократически республика хьаярон. Вьетнамски халкъ чIоагIагIа эттад социализм хьалъяра накъа тIа. Юххьанна дена дира къовсам лоаттабе бийзаб цун историе чарх тIехьашкахьа юхакхостае гIертача империалисташта духьала. Шоай кортамукъалеи лоIами лера а беш, цо парх аьнна бохабаьб французски колонизатораш. ДРВ халкъои герзашцарча низашеи сийленца эшайир ВIашагIкхийттача Штаташа царна тIабихьача фегарча тIема йоккхий халонаш.

Гера бе а доаллаш накъабахар Къулбехьен Вьетнама патриоташ Августовски революцена. Цар къонахчул долаш юхатехаб, хIанз юха а бетт Пентагона йоккхача тIема машена низ. Машарца безам ба яхаш дувцача хабарашца шоай дагардараш къайла а кхухьаш тIа-тIа дукхагIа тIема авантюраш лелаю Вашингтоно. Укх тIеххьарча денощка низ чIоагIагIа бе яьннай американски авиаци. Американски кепайоазон даннеегIа, демилитаризованни зоне чуетта бомбаш кхозза дукхагIа хиннай. Укх денношка кепатеха араьккхача ДРВ МИД заявлене тIа белгалдоаккх, американски авиаце, «В-52» яхача стратегически бомбардировщикаша а тIехьа, хIанз бомбаш чуетт демилитаризованни зоне йийтта ца Iеш, ДРВ территорена а.

Духхьал кастта Никсона Пекине хьоргйолча визита хьакъехьа барт вIаштIехьбаларо дегаш ураоттадаь болча вашингтонски стратегаша хIанз а тIемаца къоастае лерхI вьетнамски дов. Цхьабакъда, цу тайпара лоархIамаш тIехьале йоацаш да. Вьетнама къахьегамхой парте ЦК теоретически органо — «Хок Тап» яхача газето белгал ма даккхара, нагахьа санна белгтала вьетнамски проблема къоастае безам болаш Никсона правительство яле, цо юкъарчал доацаш переговораш йолае еза Къулбехьени Къилбаседени Вьетнаме бахача наьха викалашца. Кхы тайпа никъ бац.

26 шера ший паргIатон лоIами турпаленца лорабеш хьадоагIа вьетнамски халкъ. Бакъ гIулакх бахьан долаш цо лоаттабеча къовсаме цун лоIам кагбе гIертарах хIама хургдац.

ХАЛА КРИЗИС, ЛИРА ВIАШДУХЬАЛЕНАШ

Iалаьмате йоккха хало тIакхаьчай дунен капитализма экономически систамана. Малхбузен доккхагIйолча чехкий столицешка дийнахь а буса а заседанеш еш латт. Совещанеш ю министраша, биржевикаша, банкираша, капиталисташа, профсоюзни деятелаша. Ахчан рынкашка корзагIбаьнна ба, кегар боал. Массехк дийнахь валюташта хувцамаш деш операцеш яьяц дукхагIйолча банкаша. Из долла хIама США президента Р. Никсона 15 августе хьакхайкадьча американски доллар кIалхардаккхара саггота чакхдоахача гIулакхех тIагIоллара, хьахиннар мара дац.

Доллара кризис—эггара хьалха из да Вашингтона авантюристически арахьарча политически наькъах хьахиннар. Кхыметтел Никсон ше а мукIарал даьза валанзар, доллара позицеш мелъялар эггара хьалхарча аргIанна из ВIашагIкхийттача Штаташа, укх массехк шера, дIакхайкабапза бале а, бокъонца бола тIом Къулба-Малхбоалеи Азе доаттабар бахьан долаш хилара. Цхьабакъда, ший авантюрашта хьалхара доагIар дош эIанарца американски колесницах дийза доахкача кхыча мехкашка таккийта безам ба американски империализма.

Доллараш дошох хувцилга дIахо йодача хана соцадеш хилар официально хьа а кхайкадаь, ВIашагIкхийттача Штатий правительста, ма дарра аьлча, доллара мах бовра мукIарал даьд. Ший валютана официально девальваци е тигац Вашингтоно. Цунна меттел кхыча мехкашка долларца нийсйнча шоай валюта мах лохбайта гIерт из. Из сендухьа деш да аьлча. из ду, дунен рынкашкарча американски товарий маьхаш хьалхагIа хиннача боараме дитар а хIаьта кхыча мехкий товараш йоагI-йоагIача валюта мах долларaца нийсбича лакхбалар миссел дездалийтар а духьа.

Из долла хIама американски монополешта эш шоай конкурентоспособность лакхъяраи экспорт чакх а яьккха, платежни баланса дефицит дIайоккхилга вIаштIехьдаккхараи. Цу гIулакха лаьрхIа да кхыча мехкашкара ВIашагIкхийттача Штаташка тIакхухьача товарашта кхы тIа а 10 процент пошлина юкъейоалаяр а.

Малхбузен Германе эксперташа хIанале а лаьрхIад, марка мах лакхбари 10 процент пошлина юкъейоалаяри бахьан долаш американски рынкера малхбузенгермански товараш бIарчча хьайпача 26 процент деэлургхилар. «Нойе Рейн пайцунг» яхача газето хIалак хилар лоархI ишта маьхаш лакхдаларах. Кхерам тIабеселаб Италера США йолача экспорта а. Май бутт бовш Итале ВIашагIкхийттача Штаташца лелаеча торговлера пассивни сальдо 61 миллиард лир хилар. Никсона саггота гIулакхаш чакхдахар бахьан долаш из дефицит кхы а дукхагIа лакхлургья.

ЧIоагIа корзагIъяьнна я экспорта кхоалагIа дакъа гаргга ВIашагIкхийттача Штаташта кхоачаш йола Япони. Цудухьа Япони чIоагIгIа духьалъяьннай ревальвацена, вешта аьлча валюта мах лакхбелга кагдолла гIертара, хIана аьлча США доххаш дола цун товараш кхы а дукхагIа дездалара маIан долаш хургдар из. Цхьабакъда, тамаш яькх, доллаpо беш бола низ ненага дукха лоалой.

Цу дерригача хIамаша хьаькхок конкурентни къовсам ирлургхилар а капиталистически дунен тIара вIашдухьаленаш чIоагIлургхилар а.

ШИЙ КОРТАМУКЪАЛЕ КАРАРА ЦА ЯЛИЙТА ГIЕРТ МАЛЬТА

Укх деношка дерригача дунен уйла тIаззай Мальта. Средиземни форда юкъерча гIайрен тIа уллача пу йоккха йоацача паччахьалкхен халкъ хоадамболаш ший кортамукъалена тIехьа латт. Дукха ха йоацаш Iаьдала керте эттача Д. Минтоффа лейбористски правительства вIаштIехьдаьккхад Европа къулбехьарча зонерча НАТО тIема-форда низий штаб Мальтера арайоаккхилга. Англичанина меттел духьхашха Мальта инарал-губернатор а хиннa дIаэттав мальтец А. Мамо.

Керда хержача парламента сесси йолаеннай укх деношка Ла-Валлетте. Эггара хьалхарча заседане программни къамаьл даьча А. Мамос хьакхайкалир, правительства керттера дерхIар — гIайрен тIа Англе даьча колониальни доалагара цунна тIехьаленна кхаьчача экономически социальни эйпех мохк берзабелга да аьнна. Цо белгалбаьккхар, Мальтас ше экономически ший лоIаме хулга вIаштIехьдоаккхаргдолаш хилар.

Цхьабакъда, Мальта ше хержача наькъа тIера йоаккхалург-мичай аьнна хеташ бац английски империалисташи НАТО-га гIоллара цар партнераши.

Масала, Лондоно ший низ мел кхоачар ду иштта Къилбаседаатлантически блока кхыча членашца а пайда эцаш йола ший тIема база гIайрен тIа йита гIерташ. Лондонски кепайоазоно яхачох, НАТО мехкаша тIаена условеш мальтийски правительствага тIаэцийта хьажар духьа 19 августа Мальта вахав Англе оборона министр лорд Каррингтон.

Мальтана низ а беш, Англеи НАТО-си догдох ший мукъагIа мальтийски правительствага дIа а кхоссийта, гIайренга дIахо «бух ца йодача авианосца» дакъа кхочашдайтар. Цхьабакъда, Ла-Валлетте хIанз болх беш йолча мальтийски парламента сессе хьахьокхачох, цу тайпара перспектива Мальта халкъа мегаш яц.

Г. ШИШКИН. (ТАСС).

БЕЛЬГИ, Брюсселера Сталинграда цIерагIа улица. Цо вIашагIхотт болхлой кварталаши города центри.

Г. ХАЧКОВАНЯНА сурт. ТАСС фотохроника.

КЪУЛБЕХЬЕН ИНДЕ ДАЬКЪАЛА ДУВЦ ДОГОВОР

Машарах, доттагIалах, вIаши гIулакхаш леладарах долча советско-индийски договора кулгаш яздаьл. Кхо миллион нах бахача городе Мадрасе из керда хIама цхьатарра гIадбаха дувц ах берзан болча, хьонарах хьалбизача докераша а, лоа санна кIай дхотеш тIайовхача политически деятелаша а дош алара сиха болча журналисташа а, дош алара сабаре болча паччахьалкхен деятелаша а.

Мадрасски «Шастри - холле» хиннача митинге къамаьл деш Тамилнаду штат губернатора К. Шаха белгалдаьккхар Индестана ах гIайрен тIа меттел, ерригача Азе а машар чIоагIбара гIулакха договор боккха лоархIам болаш хилар.

ХIаьта ер дийцар вай корреспондентаца къамаьл деш Тамилнаду штата керттерча министра М. Карунаниде:

— Со чIоагIа раьза ва социализм хьалъяьча Советски Союзан дегIаахара социалистически новкъа яха лаьрхIача Инденеи юкъерча гIулакхашка цу кердача боккхача лоаркIамерча фазана. Машара хьалашка демократеген революцеген гIолла къеча нахага ираз кхоачаргхиларах тешарех волча цхьанне санна, аз даькъала дувц договор оттадар. Цо кхы а чIоагIдергда индийски советски халкъашта юкъера доттагIлен гIулакхаш.

Мехка эггара йоккхагIчарех йолча Мадрасски порта территоре тIа эша саг лаха атта дац. Бакъда докераша шоай «проводаш йоацача телеграфага» гIолла сиха дIахайтар советски журналист цар профсоюза председателца А. Иенгараца къамаьл де безам болаш ва аьнна. Ала дезаш да из профсоюз индийски пролетарита эггара денал долаш йолчарех цаI я аьнна.

— Из керда хIама дийцар оаха сменa йолаялале хьалха — аьлар А. Иенгара, — тха болхлошта чIоагIа дика хов Советски Союз тха даьхен дикагIа йола доттагIа йолга, цо чIоагIдир бокъонца боля доттагIий халача хана бовзилга. Советски Союзаца договор моллагIча а кхыча кхоалагIча паччахьалкхенна духьал дерзададац. Бакъда цо гаранти лу Инде кхерамзленна. ХIаьта из боккха лоархIам болаш да мехка болхлой классо дикагIдола дакъа, социализм бахьан лоаттабу къовсам котбалара.

Советско - индийски договор ший ханнахьен лоархIам болаши хиларах йола уйла дегIайоалайир Къулбехьен Инде -шерра вовзаш волча драматургеи поэтеи С. Сундарама:

— ХIанззалца вай мехкаш дувзаденнадар шин оагIорахьара культура, торговле экономика дакъе вIаши гIулакхаш леладарца. Гой хIанз, юкъера а, политически договор. Из вай шинна а мехка исторически лоархIам бола событи хет сона. — аьна чакхдаьккхар С. Сундарама ший къамаьл.

Телата промышленник волча, парламента хьалха хиннача члена Абдула Ваджида тIакхаьчар со кийчача продукце складе. СССР-е дIайохийтача телата аргIанара парти къоастаеш яр. ДоагIаш ма-дий, господин Вирджида къамаьл дIадоладир гIадвахача хомагара. Советски Союзацара экспортно - импортни операцеш укх шера дикка шерлургхилаpгара.

— Индийцаша къаьстта мах бу, — аьлар цо, — дегIадоагIача мехкашца леладеча гIулакхашка Советски Союзо къаман экономика, къаьстта цар шоай еза-йоккха индустри чIоагIъяра гIулакхаца новкъостал деш хилара. Малхбузерча дуккхача партнераша шоай кийча йола продукци пайдане йоккхара рынкаш лех. Деле кулгаш яздаь машарах, доттагIалах, вIаши гIулакхаш леладарах дола договор, шеко яц, дIахо а Инде экономика дегIайоалаяра боккха лоархIам болаш хурга. Толамца экономически дегIаахара керттерачарех цхьа хьал—машар Iалаш мабой цо.

ТIеххьара интервью киностуде ийцар. Цига ваха воагIаш дар, хIана аьлча, Къулбехьен Инде санна кинoсеДкъий чIоагIа довзаш а лоархIаш а моттиг яц цхьаннахьа а. ТIехдаьккха а доацаш ала йиш я артист С. Сахасранама юхьа тIара вовз 40 миллион болча тамильцех хIаранена.

КIай яллалца йохьеннача юпитераштеи маьхан кIал йоахаш латтар съемкаш, бакъда С. Сахасранама «стоп!» аьнна команда елар. Тхо массехк минута Iийне даьлар. Цига шийла ярерригa а 33 градус йIовхал мара яцар.

— Сай мехка арахьарча политически хьала а хIаьта иштта чурча проблемашта а юкъе дакъа ца лоацарех ванне а мичав со,— аьлар С. Сахасранама. — Артист из общественни деятель а мавий. ХIаьта индо-советски договорах аьлча, тIаккха аз цох лерхI вай сийлахь - доккхача шин халкъа юкъерча доттагIален вIаши леладечен гIулакхий, цар берката, дерригача дунен тIарча берката кердача сий долча заман юхь дIайолаялар.

А. ФИЛИПЕНКО, АПН корр.

Мадрас. (Телефонаца).

1966 ШЕРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ЧУХЬАРА 3 ПРОЦЕНТ ЙОЛА КХАЖ БОАГIА ЗАЕМ

1971 шера 15 августа гор. Гомеле ловзаяьча кхаж бенача 41-ча тиража.

СПРАВОЧНИ ТАБЛИЦА

Кхажамаш даьхкад заема ерригача ткъаь пхийтта разрядах йолча серейи облигацейи укх номерий.

Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхача боарам сомаща	Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхажа боарам сомаща	Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхажа боарам сомаща
100581	08*)	500	128693	1—50	40	168699	34*)	500
100797	44*)	500	128945	1—50	40	168860	13*)	1000
100862	05*)	1000	129199	46*)	500	169237	1—50	40
100945	21*)	1000	130067	12*)	500	169612	1—50	100
102495	09*)	500	130139	02*)	1000	169650	44*)	500
102592	1—50	40	130804	1—50	40	170218	45*)	500
102888	48*)	500	131954	1—50	40	170934	47*)	500
103281	46*)	500	132256	02*)	500	170967	07*)	500
104491	14*)	2500	132384	44*)	500	171904	06*)	500
104538	50*)	500	132650	1—50	40	173477	23*)	500
104850	12*)	500	133488	23*)	500	174524	16*)	500
105022	13*)	500	135931	30*)	500	175348	32*)	500
106046	37*)	500	136559	39*)	500	175473	32*)	1000
106079	31*)	500	137670	1—50	100	175889	16*)	500
106330	42*)	500	138575	1—50	40	177172	1—50	100
106866	12*)	500	140797	38*)	500	177573	26*)	5000
107186	08*)	500	140831	24*)	500	177664	14*)	2500
107266	23*)	500	141060	23*)	500	178181	17*)	500
107340	45*)	500	141080	1—50	40	178599	35*)	500
107866	23*)	500	141150	49*)	1000	179276	39*)	500
108220	18*)	500	141600	1—50	100	179434	1—50	40
108337	17*)	500	143502	1—50	100	179749	19*)	5000
108425	15*)	500	143995	19*)	500	179810	22*)	500
108800	1—50	100	144118	40*)	500	180615	24*)	500
109030	23*)	500	144525	1—50	40	180769	38*)	500
109344	14*)	500	144734	31*)	1000	180977	46*)	500
110043	04*)	500	145701	29*)	500	181342	11*)	1000
110276	1—50	40	146399	43*)	500	182042	1—50	100
110533	47*)	500	147592	10*)	500	182056	1—50	100
111582	36*)	500	148494	27*)	500	182072	42*)	1000
112354	32*)	1000	149461	1—50	40	182393	13*)	500
113406	17*)	500	150179	1—50	40	182722	34*)	500
113835	1—50	100	150575	1—50	40	184821	1—50	40
114385	29*)	500	150978	1—50	40	185064	41*)	500
114445	29*)	1000	151557	1—50	100	185365	1—50	40
114634	27*)	500	151914	39*)	500	185689	1—50	40
115270	49*)	500	152612	1—50	40	185995	11*)	500
115326	05*)	500	153624	43*)	500	186089	35*)	1000
115358	41*)	500	154393	1—50	100	186480	39*)	500
116288	46*)	500	157371	33*)	1000	186727	49*)	1000
117358	1—50	40	157762	49*)	500	187178	28*)	500
118119	05*)	2500	157984	08*)	1000	187754	06*)	500
118523	1—50	40	158629	48*)	500	187824	15*)	500
119547	34*)	500	158675	04*)	500	188713	21*)	2500
120023	1—50	40	159169	1—50	40	191165	27*)	500
120770	19*)	500	160574	05*)	500	191629	18*)	500
121812	1—50	40	160635	17*)	500	192108	34*)	1000
122068	21*)	500	160962	37*)	500	192333	1—50	100
122672	11*)	500	163111	30*)	500	192440	07*)	500
123113	12*)	500	163238	1—50	40	192610	1—50	40
123126	1—50	40	164137	1—50	40	193238	02*)	2500
123487	1—50	40	165332	21*)	1000	194046	43*)	500
123784	29*)	500	165375	21*)	500	194253	47*)	1000
124156	09*)	500	165390	1—50	40	194618	21*)	500
126378	1—50	40	165421	31*)	500	194732	50*)	500
126431	1—50	100	166184	24*)	500	194764	1—50	40
127160	1—50	40	166298	14*)	500	195488	03*)	1000
127745	44*)	500	166384	1—50	40	195608	42*)	500
127905	30*)	500	166515	39*)	500	197736	13*)	500
127985	24*)	500	166824	39*)	500	197865	1—50	40
128444	38*)	500	167306	1—50	100	197875	34*)	1000
128537	13*)	500	167805	45*)	500	199038	1—50	40
128604	04*)	500	167903	1—50	100			

Цу сере облигацей вокх 49 номерах хIаране 40 сома кхаж бенаб.

Таблица тIа хьахьекхараш ткъаь сома облигацей дена кхажамаш да, итт сома маьха йолча облигацеех дIэтел бенача кхажах ах.

Бенача кхажа юкъебихьаб кхаж бенача облигаце ший мах.

Нохч-ГIалгIай АССР гострудсберкассайн госкредитеи управлени.

Хьажа, ладувгIа

24 август

ТЕЛЕВИДЕНИ:

11.00 — Дешархошта. Мультфильм. 11.30 — Дешархошта. «Экваторера пассажир» яха художественни фильм. 18.00 — Передачай программа. 18.05 — Дешархошта. 19.30 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 19.40 — Киножурнал. 19.50 — «Юртара вахар» (нохчий меттала). 20.20 — БакъдолчунтIара хьийца фильм. 20.30 — Телекердаларш (гIалгIай эрсий меттала). 20.55 — Передачай программа. 20.00— «Хе». Информационни программа. 21.30— «Iаьржа пантера» яха художественни фильм.

РАДИО.

6.30 — «Юртара зIанараш» (эрсий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — «Замачи иллеши» яха передача (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 9.15 — «Массе къахьегамхой а болхлой класса а политически кулгалхо я партиь яха — Ашараш. 16.45 — «Вай индустриальни мохк» (эрсий меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.14 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.27 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 18.40 — Москва.

25 август.

ТЕЛЕВИДЕНИ:

11.00 — Дешархошта. Мультфильм. 11.30 — Дешархошта. «Тренер» яха художественни фильм. 18.00 — Передачай программа. 18.05 — Дешархошта фильм. 18.25 — Деша массане деза. Республика просвещене министра Умарова къамаьл ду. 19.45 — «Сельхозтехникеи» брахаме ашараши. 20.05 — Передачай программа. 20.10 — «Кхо йиша» яха художественни фильм. 22.10 — Дукхаеза ашараш яха фильм-концерт.

РАДИО.

6.30 — Юртбоахама доалдара школа (гIалгIай меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.28— «Ленинан некъ» газета обзор. 7.35— Москва. 8.15 — Передачай-программа. 8.25— Къона тIехье хьалкхеярех йола корреспонденции (гIалгIай меттала). 8.40 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 8.55 — Ашараш. 9.00 — Москва. 9.15 — «Миштa нохкъарло ю исламо коммунизм хьалъеча» (нохчий меттала). 9.30 — Концерт. 10.00 — Москва. 16.00 — Передачай программа. 16.05 — «Наьна дошо седкъа» яха очерк (гIалгIай меттала). 16.20 — «Юртара вахар» (нохчий меттала) 16.35 — «Пятилетка боахя тIа 20.00 — «Дай-мехка музыкальни вахар»

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица. 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам —3-39-11; бехкохама секретара — 3-34-38; партийни вахареи культурай промышленностей отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеи бухгалтерей — 2-60-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции. 7/84.

СФ05179. Заказ № 7759.